

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016

2016 dccc 3

RHAN 1

RHEOLI CYNALIADWY AR ADNODDAU NATURIOL

Rhagarweiniad

1 Diben y Rhan hon

Diben y Rhan hon yw hyrwyddo rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol.

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 1 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

2 Adnoddau naturiol

Yn y Rhan hon, mae “adnoddau naturiol” yn cynnwys y canlynol (ond nid yw wedi ei gyfyngu iddynt)—

- anifeiliaid, planhigion ac organeddau eraill;
- yr aer, dŵr a phridd;
- mwynau;
- nodweddion a phrosesau daearegol;
- nodweddion ffisiograffigol;
- nodweddion a phrosesau hinsoddol.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 2 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

3 Rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol

- (1) Yn y Rhan hon, ystyr “rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol” yw—
- defnyddio adnoddau naturiol mewn modd ac ar gyfradd sy'n hyrwyddo cyflawni'r amcan yn is-adran (2),
  - cymryd camau eraill sy'n hyrwyddo cyflawni'r amcan hwnnw, ac
  - peidio â chymryd camau sy'n llesteirio cyflawni'r amcan hwnnw.
- (2) Yr amcan yw cynnal a gwella cydnerthedd ecosystemau a'r manteision a gynigir ganddynt ac, wrth wneud hynny—
- diwallu anghenion y cenedlaethau presennol o bobl heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau, a
  - cyfrannu at gyrraedd y nodau llesiant yn adran 4 o **Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2)**.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 3 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

4 Egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol

- Yn y Rhan hon, “egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol” yw—
- rheoli mewn modd ymaddasol, drwy gynllunio, monitro, adolygu a, phan fo hynny'n briodol, newid gweithredoedd;
  - ystyried y raddfa ofodol briodol ar gyfer gweithredu;
  - hyrwyddo cydweithio a chydweithredu, a chyfranogi ynddynt;
  - gwneud trefniadau priodol i'r cyhoedd gymryd rhan yn y broses o wneud penderfyniadau;
  - ystyried yr holl dystiolaeth berthnasol a chasglu dystiolaeth mewn perthynas â materion y ceir ansicrwydd yn eu cylch;
  - ystyried manteision a gwerth cynhenid adnoddau naturiol ac ecosystemau;
  - ystyried effeithiau tymor byr, tymor canolig a hirdymor gweithredoedd;
  - cymryd camau i atal niwed arwyddocaol i ecosystemau;
  - ystyried cydnerthedd ecosystemau ac yn benodol, yr agweddau a ganlyn—
    - amrywiaeth rhwng ecosystemau ac oddi fewn iddynt;
    - y cysylltiadau rhwng ecosystemau ac oddi fewn iddynt;
    - graddfa ecosystemau;
    - cyflwr ecosystemau (gan gynnwys eu strwythur a'u gweithrediad);
    - gallu ecosystemau i addasu.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 4 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Dyletswyddau cyffredinol ar awdurdodau cyhoeddus

5 Diben cyffredinol Corff Adnoddau Naturiol Cymru

- (1) Mae **Gorchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru (Sefydlu) 2012 (OS 2012/1903)** wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn lle erthygl 4 rhodder—

“4 Diben cyffredinol

- (1) Rhaid i'r Corff—
  - (a) ymgyraedd at reoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru, a
  - (b) cymhwyso egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol, wrth arfer ei swyddogaethau, i'r graddau y bo hynny'n gyson â'u harfer yn briodol.
- (2) Yn yr erthygl hon—

mae i “egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol” (“*principles of sustainable management of natural resources*”) yr ystyr a roddir gan adran 4 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016;

mae i “rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol” (“*sustainable management of natural resources*”) yr ystyr a roddir gan adran 3 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016.”
- (3) Yn erthygl 5—
  - (a) yn y pennawd, ar ôl “diben” mewnosoder “cyffredinol”;
  - (b) ym mharagraff (1), ar ôl “ddiben” mewnosoder “cyffredinol yn erthygl 4”;
  - (c) ym mharagraff (3) yn lle “swyddogaethau” rhodder “ddiben cyffredinol yn erthygl 4”.
- (4) Hepgorer erthyglau 5B a 5E.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 5 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

6 Dyletswydd bioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau

- (1) Rhaid i awdurdod cyhoeddus geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer swyddogaethau mewn perthynas â Chymru, ac wrth wneud hynny hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau, i'r graddau y bo hynny'n gyson ag arfer y swyddogaethau hynny'n briodol.
- (2) Wrth gydymffurfio ag is-adran (1), rhaid i awdurdod cyhoeddus ystyried cydnerthedd ecosystemau, a'r agweddau a ganlyn yn benodol—
  - (a) amrywiaeth rhwng ecosystemau ac oddi fewn iddynt;
  - (b) y cysylltiadau rhwng ecosystemau ac oddi fewn iddynt;
  - (c) graddfa ecosystemau;

---

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
 eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
 newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (d) cyflwr ecosystemau (gan gynnwys eu strwythur a'u gweithrediad);
  - (e) gallu ecosystemau i addasu.
- (3) Nid yw is-adran (1) yn gymwys i—
- (a) arfer swyddogaeth gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi, neu
  - (b) arfer un neu ragor o swyddogaethau barnwrol llys neu driwlynlys.
- (4) Wrth gydymffurfio ag is-adran (1)—
- (a) rhaid i Weinidogion Cymru, Prif Weinidog Cymru, Cwnsler Cyffredinol Llywodraeth Cymru, unrhyw un neu ragor o Weinidogion y Goron ac unrhyw un neu ragor o adrannau'r llywodraeth roi sylw i Gonfensiwn Rhaglen Amgylcheddol y Cenhedloedd Unedig ar Amrywiaeth Fiolegol 1992, a
  - (b) rhaid i unrhyw awdurdod cyhoeddus arall roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir iddo gan Weinidogion Cymru.
- (5) Wrth gydymffurfio ag is-adran (1), rhaid i awdurdod cyhoeddus ac eithrio unrhyw un neu ragor o Weinidogion y Goron neu unrhyw un neu ragor o adrannau'r llywodraeth roi sylw i—
- (a) y rhestr a gyhoeddir o dan adran 7;
  - (b) yr adroddiad ar gyflwr adnoddau naturiol a gyhoeddir o dan adran 8;
  - (c) unrhyw ddatganiad ardal a gyhoeddir o dan adran 11 ar gyfer ardal sy'n cynnwys ardal gyfan neu ran o ardal y mae'r awdurdod yn arfer swyddogaethau mewn perthynas â hi.
- [^{F1}(d) yr adroddiad rheoli tir yn gynaliadwy a gyhoeddir o dan adran 6 o Ddeddf Amaethyddiaeth (Cymru) 2023.]
- (6) Rhaid i awdurdod cyhoeddus ac eithrio unrhyw un neu ragor o Weinidogion y Goron neu unrhyw un neu ragor o adrannau'r llywodraeth baratoi a chyhoeddi cynllun sy'n nodi'r hyn y mae'n bwriadu ei wneud er mwyn cydymffurfio ag is-adran (1).
- (7) Rhaid i awdurdod cyhoeddus, cyn diwedd 2019 a chyn diwedd pob trydedd flwyddyn ar ôl 2019, gyhoeddi adroddiad ar yr hyn y mae wedi ei wneud i gydymffurfio ag is-adran (1).
- (8) O ran awdurdod cyhoeddus sydd wedi cyhoeddi cynllun o dan is-adran (6)—
- (a) rhaid iddo adolygu'r cynllun yng ngoleuni pob adroddiad a gyhoeddir ganddo o dan is-adran (7), a
  - (b) caiff adolygu'r cynllun unrhyw bryd.
- (9) Yn yr adran hon—
- ystyr “awdurdod cyhoeddus” (“*public authority*”) yw—
  - (a) Gweinidogion Cymru;
  - (b) Prif Weinidog Cymru;
  - (c) Cwnsler Cyffredinol Llywodraeth Cymru;
  - (d) unrhyw un neu ragor o Weinidogion y Goron;
  - (e) corff cyhoeddus (gan gynnwys un neu ragor o adrannau'r llywodraeth, awdurdod [^{F2}lleol [^{F3}, cyd-bwyllgor corfforedig] ac] awdurdod cynllunio lleol [^{F4}...];
  - (f) person sy'n dal swydd—
    - (i) o dan y Goron,

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (ii) a grëwyd neu sy'n parhau mewn bodolaeth o ganlyniad i Ddeddf gyffredinol gyhoeddus Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu Senedd y DU, neu
  - (iii) y telir tâl cydnabyddiaeth mewn perthynas â hi allan o arian a ddarperir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu Senedd y DU;
- (g) ymgymerwr statudol;

(10) Yn is-adran (9)—

mae i “awdurdod cynllunio lleol” yr ystyr a roddir i “local planning authority” gan [Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 \(p. 8\)](#);

ystyr “awdurdod lleol” (“*local authority*”) yw cyngor sir, bwrdeistref sirol neu gymuned yng Nghymru;

[^{F5}ystyr “cyd-bwyllgor corfforedig” (“*corporate joint committee*”) yw cyd-bwyllgor corfforedig a sefydlir gan reoliadau a wnaed o dan Ran 5 o [Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau \(Cymru\) 2021 \(dsc 1\)](#);

^{F6}
...

ystyr “ymgymerwr statudol” (“*statutory undertaker*”) yw unrhyw un neu ragor o'r canlynol—

- (a) person sydd wedi ei awdurdodi gan unrhyw ddeddfiad i weithredu unrhyw ymgymeriad rheilffordd, rheilffordd ysgafn, tramffordd, cludiant ar ffyrdd, cludiant ar ddŵr, camlas, mordwyo mewndirol, doc, harbwr, pier neu oleudy neu unrhyw ymgymeriad ar gyfer cyflenwi pŵer hydrolog;
- (b) gweithredydd un o rwydweithiau'r cod cyfathrebu electronig (o fewn ystyr paragraff 1(1) o [Atodlen 17 i Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 \(p. 21\)](#));
- (c) gweithredydd maes awyr (o fewn ystyr [Deddf Meysydd Awyr 1986 \(p. 31\)](#)) sy'n gweithredu maes awyr y mae Rhan 5 o'r [Ddeddf honno](#) yn gymwys iddo;
- (d) trawsgludwr nwy (o fewn ystyr Rhan 1 o [Ddeddf Nwy 1986 \(p. 44\)](#));
- (e) deiliad trwydded o dan adran 6(1) o [Ddeddf Trydan 1989 \(p. 29\)](#);
- (f) ymgymerwr dŵr neu garthffosiaeth;
- (g) yr Awdurdod Hedfan Sifil neu ddeiliad trwydded o dan Bennod 1 o Ran 1 o [Ddeddf Trafnidiaeth 2000 \(p. 38\)](#), i'r graddau y bo'r person sy'n dal y drwydded yn cynnal gweithgareddau a awdurdodir ganddi;
- (h) darparwr gwasanaeth cyffredinol o fewn ystyr Rhan 3 o [Ddeddf Gwasanaethau Post 2011 \(p. 5\)](#).

Diwygiadau Testunol

- F1** A. 6(5)(d) wedi ei fewnosod (17.10.2023) gan [Deddf Amaethyddiaeth \(Cymru\) 2023 \(asc 4\)](#), a. 56(3)(d), [Atod. 2 para. 6](#)
- F2** Geiriau yn a. 6(9) wedi eu hamnewid (21.1.2021) gan [Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau \(Cymru\) 2021 \(asc 1\)](#), a. 175(1)(e), [Atod. 9 para. 46\(a\)\(i\)](#)
- F3** Geiriau yn a. 6(9) wedi eu mewnosod (3.12.2021) gan [Rheoliadau Deddf yr Amgylchedd \(Cymru\) 2016 \(Awdurdodau Cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau\) 2021 \(O.S. 2021/1350\)](#), rhlau. 1(2), [2\(2\)](#)
- F4** Geiriau yn a. 6(9) wedi eu hepgor (21.1.2021) yn rhinwedd [Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau \(Cymru\) 2021 \(asc 1\)](#), a. 175(1)(e), [Atod. 9 para. 46\(a\)\(ii\)](#)

*Statws Gohwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
 eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
 newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- F5** Geiriau yn a. 6(10) wedi eu mewnosod (3.12.2021) gan Rheoliadau Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 (Awdurdodau Cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnherthedd Ecosystemau) 2021 (O.S. 2021/1350), rhlau. 1(2), 2(3)
- F6** Geiriau yn a. 6(10) wedi eu hepgor (21.1.2021) yn rhinwedd Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (asc 1), a. 175(1)(e), Atod. 9 para. 46(b)

Gwybodaeth Cychwyn

- I6** A. 6 mewn grym ar 21.5.2016, gweler a. 88(2)(a)

7 Rhestrau bioamrywiaeth a dyletswydd i gymryd camau i gynnal a gwella bioamrywiaeth

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru baratoi a chyhoeddi rhestr o'r organeddau byw a'r mathau o gynefinoedd sydd, yn eu barn hwy, o'r pwysigrwydd pennaf at ddiben cynnal a gwella bioamrywiaeth mewn perthynas â Chymru.
- (2) Cyn cyhoeddi rhestr o dan yr adran hon rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â Chorff Adnoddau Naturiol Cymru ("CNC") ynghylch yr organeddau byw a'r mathau o gynefinoedd sydd i'w cynnwys ar y rhestr.
- (3) Heb ragfarnu adran 6, rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) cymryd pob cam rhesymol er mwyn cynnal a gwella'r organeddau byw a'r mathau o gynefinoedd a gynhwysir ar unrhyw restr a gyhoeddir o dan yr adran hon, a
  - (b) annog eraill i gymryd camau o'r fath.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru, mewn ymgynghoriad ag CNC—
  - (a) adolygu'n gyson unrhyw restr a gyhoeddir ganddynt o dan yr adran hon,
  - (b) gwneud y diwygiadau hynny i unrhyw restr o'r fath y mae'n ymddangos iddynt eu bod yn briodol, ac
  - (c) cyhoeddi unrhyw restr a ddiwygir yn y fath fodd cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl ei diwygio.
- (5) Wrth arfer eu swyddogaethau o dan yr adran hon, rhaid i Weinidogion Cymru gymhwyso egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 7 mewn grym ar 21.5.2016, gweler a. 88(2)(a)

Adroddiad ar gyflwr adnoddau naturiol

8 Dyletswydd i baratoi a chyhoeddi adroddiad ar gyflwr adnoddau naturiol

- (1) Rhaid i CNC baratoi a chyhoeddi adroddiadau yn unol â'r adran hon sy'n cynnwys ei asesiad o gyflwr adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru.
- (2) Rhaid i bob adroddiad nodi, ymysg pethau eraill—
  - (a) asesiad CNC o'r graddau y mae rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol yn cael ei gyflawni;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) asesiad CNC o fioamrywiaeth (gan gynnwys yr organeddau byw a'r mathau o gynefinoedd a gynhwysir ar unrhyw restr a gyhoeddir o dan adran 7);
  - (c) yr hyn y mae CNC yn ei ystyried yw'r prif dueddiadau a ffactorau sy'n effeithio, ac sy'n debygol o effeithio, ar gyflwr adnoddau naturiol;
  - (d) unrhyw agweddau ar gyflwr adnoddau naturiol y mae CNC yn ystyried nad oes ganddo wybodaeth ddigonol amdanynt i wneud asesiad.
- (3) Rhaid i CNC gyhoeddi ei adroddiad cyntaf cyn diwedd y cyfnod o bedwar mis sy'n dechrau â'r diwrnod y mae'r adran hon yn dod i rym.
  - (4) Wedi hynny, rhaid i CNC gyhoeddi adroddiad cyn diwedd y flwyddyn galendr sy'n dod cyn unrhyw flwyddyn y mae etholiad cyffredinol arferol i fod i gael ei gynnal.
  - (5) Rhaid i CNC gyhoeddi drafft o bob adroddiad sy'n ofynnol gan is-adran (4) cyn diwedd y flwyddyn galendr sy'n dod cyn y flwyddyn y mae'n rhaid i'r adroddiad gael ei gyhoeddi.
  - (6) Yn yr adran hon, ystyr "etholiad cyffredinol arferol" yw'r bleidlais a gynhelir mewn etholiad cyffredinol arferol o dan adran 3 o [Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 \(p. 32\)](#).

Gwybodaeth Cychwyn

18 A. 8 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

Polisi adnoddau naturiol cenedlaethol

9 Dyletswydd i baratoi, cyhoeddi a gweithredu polisi adnoddau naturiol cenedlaethol

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru baratoi a chyhoeddi dogfen sy'n nodi eu polisiau cyffredinol a phenodol ar gyfer cyfrannu at gyflawni rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru (y "polisi adnoddau naturiol cenedlaethol").
- (2) Rhaid i'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol nodi'r hyn y mae Gweinidogion Cymru yn ei ystyried yw'r blaenoriaethau, y risgiau a'r cyfleoedd allweddol ar gyfer rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru, gan gynnwys yr hyn y maent yn ystyried y dylid ei wneud mewn perthynas â newid yn yr hinsawdd a bioamrywiaeth.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru gynnwys unrhyw beth yn y polisi adnoddau naturiol cenedlaethol y maent yn ystyried ei fod yn berthnasol i gyflawni rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) cymryd pob cam rhesymol er mwyn gweithredu'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol, a
  - (b) annog eraill i gymryd camau o'r fath.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol cyntaf cyn diwedd y 10 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y mae'r adran hon yn dod i rym.
- (6) Mewn perthynas â'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol—
  - (a) rhaid i Weinidogion Cymru ei adolygu ar ôl pob etholiad cyffredinol, a

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
 eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
 newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (b) caiff Gweinidogion Cymru ei adolygu ar unrhyw adeg arall.
- (7) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol ar unrhyw adeg a rhaid iddynt gyhoeddi'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol fel y'i diwygiwyd.
- (8) Wrth arfer eu swyddogaethau o dan yr adran hon, rhaid i Weinidogion Cymru gymhwyso egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol.
- (9) Wrth baratoi neu ddiwygio'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol, rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r adroddiad diweddaraf o dan adran 8 ynghylch cyflwr adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru.
- (10) Pan fydd Gweinidogion Cymru yn cyhoeddi'r polisi adnoddau naturiol cenedlaethol (neu bolisi diwygiedig), rhaid iddynt hefyd gyhoeddi adroddiad sy'n crynhoi—
- (a) unrhyw ymgynghori a gynhaliwyd wrth baratoi'r polisi, a
- (b) unrhyw sylwadau a gafwyd o ganlyniad i'r ymgynghori.
- (11) Yn is-adran (6), ystyr “etholiad cyffredinol” yw pleidlais a gynhelir mewn etholiad cyffredinol arferol o dan adran 3 o [Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 \(p. 32\)](#) neu etholiad cyffredinol eithriadol o dan adran 5 o'r Ddeddf honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I9 A. 9 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

Gweithredu'r polisi cenedlaethol ar sail ardaloedd

10 Ystyr corff cyhoeddus yn adrannau 11 i 15

- (1) Yn adrannau 11 i 15, ystyr “corff cyhoeddus” yw unrhyw un o'r canlynol—
- (a) cyngor sir neu fwrdeistref sirol yng Nghymru;
- (b) Bwrdd Iechyd Lleol;
- (c) yr Ymddiriedolaethau GIG a ganlyn—
- (i) Iechyd Cyhoeddus Cymru;
- (ii) Felindre;
- (d) awdurdod Parc Cenedlaethol ar gyfer Parc Cenedlaethol yng Nghymru;
- (e) awdurdod tân ac achub yng Nghymru;
- (f) Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru;
- (g) Cyngor Celfyddydau Cymru;
- (h) Cyngor Chwaraeon Cymru;
- (i) Llyfrgell Genedlaethol Cymru;
- (j) Amgueddfa Genedlaethol Cymru.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio is-adran (1) drwy reoliadau drwy—
- (a) ychwanegu person,
- (b) tynnu person ymaith, neu
- (c) diwygio disgrifiad o berson.
- (3) Ond ni chaiff y rheoliadau—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) ond diwygio is-adran (1) drwy ychwanegu person os yw'r person hwnnw'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;
  - (b) ond diwygio'r is-adran honno drwy ychwanegu un neu ragor o Weinidogion y Goron os yw'r Ysgrifennydd Gwladol yn cydsynio.
- (4) Os yw'r rheoliadau'n diwygio is-adran (1) er mwyn ychwanegu person sydd â swyddogaethau o natur gyhoeddus a swyddogaethau eraill, nid yw adrannau 11 i 15 ond yn gymwys i'r person hwnnw mewn perthynas â swyddogaethau'r person hwnnw sydd o natur gyhoeddus.
- (5) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (2), rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r canlynol—
- (a) CNC,
  - (b) pob person y mae Gweinidogion Cymru yn bwriadu ei ychwanegu neu ei dynnu ymaith drwy'r rheoliadau, ac
  - (c) y personau eraill hynny y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn briodol.

Gwybodaeth Cychwyn

110 A. 10 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

11 Datganiadau ardal

- (1) Rhaid i CNC baratoi a chyhoeddi datganiadau (“datganiadau ardal”) ar gyfer yr ardaloedd o Gymru y mae CNC yn ystyried eu bod yn briodol at ddiben hwyluso gweithrediad y polisi adnoddau naturiol cenedlaethol.
- (2) Caiff CNC ddefnyddio'r datganiadau ardal at unrhyw ddiben arall wrth arfer ei swyddogaethau.
- (3) Rhaid i bob datganiad ardal—
  - (a) egluro pam y paratowyd datganiad ar gyfer yr ardal, drwy gyfeirio at—
    - (i) yr adnoddau naturiol yn yr ardal,
    - (ii) y manteision y mae'r adnoddau naturiol yn eu cynnig, a
    - (iii) y blaenoriaethau, y risgiau a'r cyfleoedd ar gyfer rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol y mae angen ymdrin â hwy;
  - (b) egluro sut y mae egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol wedi eu cymhwysu wrth baratoi'r datganiad;
  - (c) datgan sut y mae CNC yn bwriadu ymdrin â'r blaenoriaethau, y risgiau a'r cyfleoedd, a sut y mae'n bwriadu cymhwysu egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol wrth wneud hynny;
  - (d) pennu'r cyrff cyhoeddus y mae CNC yn ystyried y gallant gynorthwyo i ymdrin â'r blaenoriaethau, y risgiau a'r cyfleoedd.
- (4) Rhaid i CNC sicrhau bod pob rhan o Gymru yn cael ei chynnwys yn o leiaf un o'r ardaloedd y mae'n paratoi datganiad ardal ar eu cyfer.
- (5) Rhaid i CNC—
  - (a) cymryd pob cam rhesymol er mwyn gweithredu datganiad ardal, a
  - (b) annog eraill i gymryd camau o'r fath.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (6) Rhaid i CNC adolygu datganiadau ardal yn gyson a chaiff eu diwygio ar unrhyw adeg.
- (7) Cyn cyhoeddi datganiad ardal, rhaid i CNC ystyried a ddylid—
  - (a) ymgorffori cynllun, strategaeth neu ddogfen debyg arall yn y datganiad ardal, neu
  - (b) ymgorffori'r datganiad ardal mewn cynllun, strategaeth neu ddogfen debyg arall.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 11 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

12 Cyfarwyddydau Gweinidogion Cymru i weithredu datganiadau ardal

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo corff cyhoeddus i gymryd y camau hynny y mae'n ymddangos iddynt eu bod yn rhesymol ymarferol er mwyn ymdrin â'r materion a bennir mewn datganiad ardal o dan adran 11(3).
- (2) Cyn rhoi cyfarwyddyd rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r corff cyhoeddus y maent yn bwriadu ei gyfarwyddo.
- (3) Pan roddir cyfarwyddyd i gorff cyhoeddus o dan yr adran hon, rhaid i'r corff gydymffurfio ag ef.
- (4) Ni chaiff cyfarwyddyd o dan yr adran hon ei gwneud yn ofynnol i gorff cyhoeddus wneud rhywbeth na chaniateir iddo ei wneud fel arall wrth arfer ei swyddogaethau.
- (5) Mewn perthynas â chyfarwyddyd o dan yr adran hon—
  - (a) rhaid iddo gael ei gyhoeddi;
  - (b) caniateir ei amrywio neu ei ddirymu gan gyfarwyddyd diweddarach;
  - (c) mae'n orfodadwy drwy orchymyn gorfodi ar gais gan Weinidogion Cymru, neu ar eu rhan.

Gwybodaeth Cychwyn

I12 A. 12 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

13 Canllawiau ynghylch gweithredu datganiadau ardal

- (1) Wrth arfer ei swyddogaethau, rhaid i gorff cyhoeddus roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir iddo gan Weinidogion Cymru ynghylch camau y dylid eu cymryd i ymdrin â'r materion a bennir mewn datganiad ardal o dan adran 11(3).
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi unrhyw ganllawiau y maent yn eu rhoi at ddibenion yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 13 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

14 Dyletswydd ar gyrff cyhoeddus i ddarparu gwybodaeth neu gymorth arall i CNC

- (1) Os yw CNC yn gofyn i gorff cyhoeddus ddarparu gwybodaeth i CNC sy'n ofynnol ganddo at ddiben arfer swyddogaethau o dan adran 8 neu 11, rhaid i'r corff cyhoeddus ddarparu'r wybodaeth oni bai bod y corff cyhoeddus wedi ei wahardd rhag ei darparu yn rhinwedd deddfiad neu unrhyw reol gyfreithiol arall.
- (2) Os yw CNC yn gofyn i gorff cyhoeddus arfer ei swyddogaethau i ddarparu cymorth arall i CNC sy'n ofynnol gan CNC at ddiben arfer swyddogaethau o dan adran 8 neu 11, rhaid i'r corff cyhoeddus ddarparu'r cymorth oni bai bod y corff cyhoeddus yn ystyried y byddai gwneud hynny—
  - (a) yn anghydnaws â dyletswyddau'r corff cyhoeddus ei hun, neu
  - (b) yn cael effaith andwyol fel arall ar arfer swyddogaethau'r corff cyhoeddus.
- (3) Mae'r dyletswyddau ar gorff cyhoeddus yn is-adrannau (1) a (2) hefyd yn ddyletswyddau ar Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru, ond nid ydynt ond yn gymwys i'r Comisiynydd os yw'r wybodaeth neu gymorth arall yn ofynnol er mwyn cynhyrchu adroddiad o dan adran 8 ar gyflwr adnoddau naturiol.

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 14 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

15 Dyletswydd ar CNC i ddarparu gwybodaeth neu gymorth arall i gyrff cyhoeddus

- (1) Os yw corff cyhoeddus yn gofyn i CNC ddarparu gwybodaeth i'r corff cyhoeddus sy'n ofynnol ganddo at ddiben gweithredu datganiad ardal, rhaid i CNC ddarparu'r wybodaeth oni bai bod CNC wedi ei wahardd rhag ei darparu yn rhinwedd deddfiad neu unrhyw reol gyfreithiol arall.
- (2) Os yw corff cyhoeddus yn gofyn i CNC arfer ei swyddogaethau i ddarparu cymorth arall i'r corff cyhoeddus sy'n ofynnol gan y corff cyhoeddus at ddiben gweithredu datganiad ardal, rhaid i CNC ddarparu'r cymorth oni bai bod CNC yn ystyried y byddai gwneud hynny—
  - (a) yn anghydnaws â dyletswyddau CNC ei hun, neu
  - (b) yn cael effaith andwyol fel arall ar arfer swyddogaethau CNC.

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 15 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

Cytundebau rheoli tir

16 Pŵer i ymrwymo i gytundebau rheoli tir

- (1) Caiff CNC wneud cytundeb â pherson sydd â buddiant mewn tir yng Nghymru ynghylch rheolaeth y tir neu ddefnydd o'r tir ("cytundeb rheoli tir"), os yw'n ymddangos iddo fod gwneud hynny yn hyrwyddo cyflawni unrhyw amcan sydd ganddo o ran arfer ei swyddogaethau.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (2) Caiff cytundeb rheoli tir wneud y canlynol, ymhlith pethau eraill—
- (a) gosod rhwymedigaethau mewn cysylltiad â defnydd o'r tir ar y person sydd â buddiant yn y tir;
  - (b) gosod cyfyngiadau ar arfer hawliau dros y tir ar y person sydd â buddiant yn y tir;
  - (c) darparu i unrhyw berson neu bersonau wneud y gwaith hwnnw a allai fod yn hwylus at ddibenion y cytundeb;
  - (d) darparu ar gyfer unrhyw fater y mae cynllun rheoli sy'n ymwneud â safle o ddiddordeb gwyddonol arbennig yn darparu ar ei gyfer (neu y gallai ddarparu ar ei gyfer);
  - (e) darparu i'r naill barti neu'r llall wneud taliadau i'r parti arall neu i unrhyw berson arall;
  - (f) cynnwys darpariaeth gysylltiedig a chanlyniadol.

- (3) Yn yr adran hon—

mae “buddiant mewn tir” (“*interest in land*”) yn cynnwys unrhyw ystad mewn tir ac unrhyw hawl dros dir, pa un a yw'r hawl yn arferadwy yn rhinwedd perchenogaeth o fuddiant mewn tir neu yn rhinwedd trwydded neu gytundeb, ac mae'n cynnwys yn benodol hawliau helwriaeth;

mae i “cynllun rheoli” yr ystyr a roddir i “management scheme” gan Ran 2 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (p. 69) (gweler adran 28J);

mae i “safle o ddiddordeb gwyddonol arbennig” yr ystyr a roddir i “site of special scientific interest” gan Ran 2 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (gweler adran 52(1)).

Gwybodaeth Cychwyn

I16 A. 16 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

17 Effaith cytundebau rheoli tir penodol ar olynwyr yn y teitl

- (1) Pan wneir cytundeb rheoli tir â pherson sydd â buddiant cymhwysol mewn tir sy'n ddarostyngedig i'r cytundeb ac nad yw'n dir cofrestredig, a'r cytundeb yn darparu bod darpariaethau'r is-adran hon yn cael effaith mewn perthynas â'r cytundeb—
- (a) caniateir i'r cytundeb gael ei gofrestru fel pridiant tir o dan [Ddeddf Pridiannau Tir 1972 \(p. 61\)](#) fel pe bai'n bridiant sy'n effeithio ar dir sy'n dod o fewn paragraff (ii) o Ddosbarth D,
  - (b) mae darpariaethau adran 4 o'r Ddeddf honno (sy'n ymwneud ag effaith peidio â chofrestru) yn gymwys fel pe bai'r cytundeb yn bridiant tir o'r fath, ac
  - (c) yn ddarostyngedig i ddarpariaethau adran 4 o'r Ddeddf honno, mae'r cytundeb yn rhwymo unrhyw olynydd i'r person sydd â buddiant cymwys i'r un graddau ag y mae'n rhwymo'r person hwnnw, er gwaethaf y ffaith na fyddai wedi rhwymo'r olynydd hwnnw oni bai am ddarpariaethau'r is-adran hon.
- (2) Pan wneir cytundeb rheoli tir â pherson sydd â buddiant cymwys mewn tir sy'n ddarostyngedig i'r cytundeb ac sy'n dir cofrestredig, a'r cytundeb yn darparu bod darpariaethau'r is-adran hon yn cael effaith mewn perthynas â'r cytundeb—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) caiff y cytundeb fod yn destun hysbysiad yn y gofrestr teitlau o dan **Ddeddf Cofrestru Tir 2002 (p. 9)** fel pe bai'n fuddiant sy'n effeithio ar y tir cofrestredig,
- (b) mae darpariaethau adrannau 28 i 30 o'r Ddeddf honno (effaith gwarediadau tir cofrestredig ar flaenoriaeth buddiannau gwrthwynebus) yn gymwys fel pe bai'r cytundeb yn fuddiant o'r fath; ac
- (c) yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r adrannau hynny, mae'r cytundeb yn rhwymo unrhyw olynydd i'r person sydd â buddiant cymwys i'r un graddau ag y mae'n rhwymo'r person hwnnw, er gwaethaf y ffaith na fyddai wedi rhwymo'r olynydd hwnnw oni bai am ddarpariaethau'r is-adran hon.
- (3) Mae gan berson fuddiant cymwys mewn tir at ddiben yr adran hon os yw'r buddiant—
- (a) yn ystad mewn ffi syml mewn meddiannaeth absoliwt;
- (b) yn dymor o flynyddoedd absoliwt a roddwyd am dymor o fwy na saith mlynedd o ddyddiad ei roi ac yn yr achos hwnnw bod rhyw ran o'r cyfnod y rhoddyd y tymor o flynyddoedd mewn perthynas ag ef yn parhau heb ddod i ben.
- (4) Yn yr adran hon—
- ystyr “olynydd” (“*successor*”), mewn perthynas â chytundeb â pherson sydd â buddiant cymwys mewn unrhyw dir, yw person y mae ei deitl yn deillio o'r person hwnnw sydd â buddiant cymwys, neu sy'n hawlio fel arall o dan y person hwnnw, ac eithrio yn hawl buddiant neu bridiant yr oedd buddiant y person gyda'r buddiant cymwys yn ddarostyngedig iddo yn union cyn—
- (a) yr adeg y gwnaed y cytundeb, pan nad yw'r tir yn dir cofrestredig, neu
- (b) yr adeg y cofrestrwyd yr hysbysiad am y cytundeb, pan fo'r tir yn dir cofrestredig;
- mae i “tir cofrestredig” yr un ystyr ag a roddir i “registered land” yn Neddf Cofrestru Tir 2002.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 17 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

18 Cymhwyso Atodlen 2 i Ddeddf Coedwigaeth 1967 i gytundebau rheoli tir

Mae Atodlen 2 i **Ddeddf Coedwigaeth 1967 (p. 10)** (pŵer i denant am oes ac eraill ymrwymo i gyfamodau neilltuo coedwigaeth) yn gymwys i gytundebau rheoli tir fel ag y mae'n gymwys i gyfamodau neilltuo coedwigaeth.

Gwybodaeth Cychwyn

I18 A. 18 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

19 Effaith cytundebau ar gyflwyno priffordd a rhoi hawddfrait

At ddibenion unrhyw ddeddfiad neu reol gyfreithiol o ran yr amgylchiadau pan ganiateir rhagdybio bod priffordd wedi ei chyflwyno neu hawddfrait wedi ei rhoi, neu y caniateir penderfynu hynny drwy ragnodiad, mae'r ffaith bod y cyhoedd neu

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

unrhyw berson yn defnyddio ffordd ar draws tir yn rhinwedd cytundeb rheoli tir i gael ei diystyru.

Gwybodaeth Cychwyn

I19 A. 19 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

20 Darpariaethau trosiannol

- (1) Mae cytundeb sy'n ymwneud â thir yr ymrwymwyd iddo gan CNC, neu unrhyw gorff a ragflaenodd y corff hwnnw, o dan ddeddfiad a ddatgymhwysir i'w drin fel cytundeb rheoli tir.
- (2) Y deddfiadau a ddatgymhwysir yw—
  - (a) adran 16 o [Ddeddf Parciau Cenedlaethol a Mynediad i Gefn Gwlad 1949 \(p. 97\)](#);
  - (b) adran 15 o [Ddeddf Cefn Gwlad 1968 \(p. 41\)](#);
  - (c) adran 39 o [Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 \(p. 69\)](#).

Gwybodaeth Cychwyn

I20 A. 20 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

21 Tir y Goron

- (1) Caiff yr awdurdod priodol ymrwymo i gytundeb rheoli tir mewn perthynas â buddiant yn nhir y Goron a ddelir gan y Goron neu ar ei rhan.
- (2) Nid yw cytundeb rheoli tir o ran unrhyw fuddiant arall yn nhir y Goron yn cael unrhyw effaith oni bai ei fod yn cael ei gymeradwyo gan yr awdurdod priodol.
- (3) Ystyr "tir y Goron" yw tir y mae buddiant ynddo—
  - (a) yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl y Goron,
  - (b) yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl Dugiaeth Caerhirfryn,
  - (c) yn perthyn i Ddugiaeth Cernyw, neu
  - (d) yn perthyn i un o adrannau'r llywodraeth neu'n cael ei ddal mewn ymddiriedolaeth ar gyfer Ei Mawrhydi at ddibenion un o adrannau'r llywodraeth.
- (4) Ystyr "yr awdurdod priodol", mewn perthynas ag unrhyw dir—
  - (a) os yw'r tir yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl y Goron, yw Comisiynwyr Ystad y Goron neu un o adrannau eraill y llywodraeth sy'n rheoli'r tir o dan sylw;
  - (b) os yw'r tir yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl Dugiaeth Caerhirfryn, yw Canghellor y Ddugiaeth;
  - (c) os yw'r tir yn perthyn i Ddugiaeth Cernyw, yw'r person hwnnw y mae Dug Cernyw, neu'r person sy'n meddu ar Ddugiaeth Cernyw am y tro, yn ei benodi;
  - (d) os yw'r tir yn perthyn i un o adrannau'r llywodraeth neu'n cael ei ddal mewn ymddiriedolaeth ar gyfer Ei Mawrhydi at ddibenion un o adrannau'r llywodraeth, yw'r adran honno.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (5) Os oes unrhyw gwestiwn yn codi o dan yr adran hon ynghylch pa awdurdod yw'r awdurdod priodol mewn perthynas ag unrhyw dir, mae'r cwestiwn hwnnw i gael ei gyfeirio at y Trysorlys, sydd biau'r penderfyniad terfynol.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 A. 21 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

Cynlluniau arbrofol

22 Pŵer i atal dros dro ofynion statudol ar gyfer cynlluniau arbrofol

- (1) Ar gais CNC, caiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau mewn perthynas â Chymru—
- sy'n eithrio unrhyw berson rhag gofyniad statudol y mae CNC yn gyfrifol amdano;
  - sy'n llacio unrhyw ofyniad o'r fath wrth ei gymhwyso i berson;
  - sy'n ei gwneud yn ofynnol i berson y mae eithriad neu lacio gofyniad yn gymwys iddo gydymffurfio ag amodau a bennir yn y rheoliadau;
  - sy'n addasu deddfiad mewn modd y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei fod yn angenrheidiol er mwyn gorfodi unrhyw ddarpariaeth a wneir yn rhinwedd paragraffau (a) i (c), neu o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth o'r fath.
- (2) Ni chaiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth sy'n tynnu ymaith neu'n addasu swyddogaeth un o Weinidogion y Goron a oedd yn arferadwy gan un o Weinidogion y Goron cyn 5 Mai 2011 oni bai bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn cydsynio i'r ddarpariaeth.
- (3) Cyn gwneud darpariaeth o dan is-adran (1), rhaid i Weinidogion Cymru—
- bod wedi eu bodloni bod y ddarpariaeth yn angenrheidiol er mwyn galluogi cynnal cynllun arbrofol sy'n debygol o gyfrannu at reoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol,
  - bod wedi eu bodloni na fydd y rheoliadau'n cael yr effaith gyffredinol o gynyddu'r baich rheoliadol ar unrhyw berson, a
  - ymgyngori—
    - â phersonau y maent yn barnu bod darpariaeth yn y rheoliadau yn debygol o effeithio arnynt, a
    - â phersonau y maent yn barnu bod y cynllun arbrofol yn debygol o effeithio arnynt fel arall.
- (4) Mae rheoliadau o dan is-adran (1) yn cael effaith yn ystod cyfnod a bennir yn y rheoliadau na chaiff fod yn hwy na thair blynedd.
- (5) Ond caiff rheoliadau o dan is-adran (1), ar un achlysur yn unig, ymestyn y cyfnod y mae rheoliadau blaenorol o dan yr is-adran honno yn cael effaith am gyfnod o ddim mwy na thair blynedd o ddiwedd y cyfnod a bennwyd yn y rheoliadau blaenorol.
- (6) Pan fo rheoliadau o dan is-adran (1) yn cael yr effaith sylweddol o ddirymu rheoliadau blaenorol o dan yr is-adran honno, a hynny'n unig, caniateir i'r rheoliadau gael eu gwneud heb gais gan CNC.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
 eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
 newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (7) Ac nid yw is-adran (3) yn gymwys i ddarpariaethau mewn rheoliadau o dan is-adran (1) sy'n dirymu rheoliadau blaenorol o dan yr is-adran honno (pa un a yw CNC yn gwneud cais am y dirymiad ai peidio).
- (8) Pan fo darpariaeth wedi ei gwneud o dan is-adran (1) i alluogi cynnal cynllun arbrofol, rhaid i CNC—
- (a) gwerthuso'r cynllun ar ba adeg bynnag y mae'n ystyried ei bod yn briodol, a
  - (b) cyhoeddi adroddiad sy'n nodi'r gwerthusiad ac yn disgrifio unrhyw gamau y mae CNC yn ystyried y dylid eu cymryd yng ngoleuni'r gwerthusiad.
- (9) At ddibenion yr adran hon—
- (a) ystyr gofyniad statudol yw gofyniad a osodir gan ddeddfiad;
  - (b) mae CNC yn gyfrifol am ofyniad statudol—
    - (i) os yw'n ofyniad i gydymffurfio â safon neu ofyniad a osodir gan CNC,
    - (ii) os yw'n ofyniad i gael trwydded neu awdurdodiad arall gan CNC cyn gwneud rhywbeth,
    - (iii) os yw'n ofyniad y caiff CNC ei orfodi, neu
    - (iv) os yw'n ofyniad sy'n gymwys i CNC ac sy'n ymwneud â'r modd y mae adnoddau naturiol yn cael eu rheoli neu eu defnyddio, neu at ba ddibenion y maent yn cael eu rheoli neu eu defnyddio.
- (10) Yn yr adran hon, ystyr “cynllun arbrofol” yw cynllun a gynhelir o dan drefniadau a wneir gan CNC o dan erthygl 10C o [Orchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru \(Sefydlu\) 2012 \(O.S. 2012/1903\)](#).

Gwybodaeth Cychwyn

I22 A. 22 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

23 Pŵer CNC i gynnal cynlluniau arbrofol etc.

Yng [Ngorchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru \(Sefydlu\) 2012 \(O.S. 2012/1903\)](#), yn lle erthygl 10C rhodder—

“10C Ymchwil a chynlluniau arbrofol

- (1) Caiff y Corff wneud trefniadau i gyflawni (boed gan y Corff neu gan bersonau eraill) ymchwil a chynlluniau arbrofol sy'n berthnasol i arfer ei swyddogaethau.
- (2) Caiff y Corff ddarparu cefnogaeth (drwy gyfrwng arian neu fel arall) ar gyfer ymchwil a chynlluniau arbrofol sy'n berthnasol i arfer ei swyddogaethau; ac mae paragraffau (2) a (3) o erthygl 10B yn gymwys i roi cymorth ariannol o dan y paragraff hwn.
- (3) Wrth gyflawni gweithgareddau o dan yr erthygl hon mewn perthynas â chadwraeth natur, rhaid i'r Corff roi sylw i unrhyw safonau cyffredin a sefydlwyd o dan adran 34(2)(c) o Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 i'r graddau y maent yn gymwys i'r gweithgareddau.
- (4) Yn yr erthygl hon—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

ystyr “cynllun arbrolfol” (“*experimental scheme*”) yw cynllun sydd wedi ei ddylunio—

- (a) i ddatblygu neu i gymhwyso dulliau, cysyniadau neu dechnegau newydd neu addasedig, neu
- (b) i ddatblygu neu brofi cynigion ar gyfer newid rheoleiddiol; mae “ymchwil” (“*research*”) yn cynnwys ymholiadau ac ymchwiliadau.”

Gwybodaeth Cychwyn

I23 A. 23 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

Cyffredinol

24 Pŵer i ddiwygio cyfnodau ar gyfer paratoi a chyhoeddi dogfennau

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud darpariaeth sy'n newid erbyn pa bryd y mae'n rhaid paratoi neu gyhoeddi'r dogfennau a ganlyn—
  - (a) adroddiad ar gyflwr adnoddau naturiol neu ddrafft o adroddiad o'r fath;
  - (b) y polisi adnoddau naturiol cenedlaethol.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth ar ffurf diwygiad i'r Rhan hon.
- (3) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (1) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag CNC.

Gwybodaeth Cychwyn

I24 A. 24 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(a)**

25 Rheoliadau o dan y Rhan hon

- (1) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Rhan hon i'w arfer drwy offeryn statudol.
- (2) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Rhan hon yn cynnwys pŵer—
  - (a) i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol neu ar gyfer achosion gwahanol;
  - (b) i wneud darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed.
- (3) Ni chaniateir i offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau o dan y Rhan hon gael ei wneud oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.
- (4) Nid yw offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau sy'n cael yr effaith sylweddol o ddirymu rheoliadau a wnaed o dan adran 22(1), a hynny'n unig, yn ddarostyngedig i'r gofyniad yn is-adran (3), ond rhaid iddo gael ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar ôl cael ei wneud.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth CychwynI25 A. 25 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)**26 Dehongliad cyffredinol o'r Rhan hon**

Yn y Rhan hon—

mae “adnoddau naturiol” (“*natural resources*”) i'w ddehongli yn unol ag adran 2;

ystyr “bioamrywiaeth” (“*biodiversity*”) yw amrywiaeth organeddau byw, boed ar lefel geneteg, rhywogaeth neu ecosystem;

ystyr “CNC” (“*NRW*”) yw Corff Adnoddau Naturiol Cymru;

ystyr “cytundeb rheoli tir” (“*land management agreement*”) yw cytundeb o dan adran 16;

mae i “egwyddorion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol” (“*principles of sustainable management of natural resources*”) yr ystyr a roddir gan adran 4;

mae i “polisi adnoddau naturiol cenedlaethol” (“*national natural resources policy*”) yr ystyr a roddir gan adran 9;

mae i “rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol” (“*sustainable management of natural resources*”) yr ystyr a roddir gan adran 3;

mae “tir” (“*land*”) yn cynnwys tir wedi ei orchuddio â dŵr.

Gwybodaeth CychwynI26 A. 26 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)**27 Mân ddarpariaethau a darpariaethau canlyniadol**

(1) Nid yw'r diwygiadau a wneir gan y Rhan hon i [Orchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru \(Sefydlu\) 2012 \(O.S. 2012/1903\)](#) yn effeithio ar bŵer Gweinidogion Cymru i wneud gorchmynion pellach o dan adrannau 13 a 15 o [Ddeddf Cyrff Cyhoeddus 2011 \(p. 24\)](#) sy'n diwygio neu'n dirymu'r ddarpariaeth a wneir gan y diwygiadau hynny.

(2) Mae Rhan 1 o Atodlen 2 yn darparu ar gyfer mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiadau sy'n ymwneud â'r Rhan hon.

Gwybodaeth CychwynI27 A. 27 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(a\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

RHAN 2

NEWID YN YR HINSAWDD

Rhagarweiniad

28 Diben y Rhan hon

Diben y Rhan hon yw ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyrraedd targedau ar gyfer lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o Gymru.

Gwybodaeth Cychwyn

I28 A. 28 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

Targedau allyriadau a chyllidebau carbon: y prif ddyletswyddau ar Weinidogion Cymru

29 Targed allyriadau 2050

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau bod cyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer y flwyddyn 2050 o leiaf [^{F7}100%] yn is na'r waelodlin.
- (2) Gweler adran 33 am ystyr “cyfrif allyriadau net Cymru”, a gweler adran 38 am ystyr y “waelodlin”.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, ddiwygio is-adran (1) fel ei bod yn pennu canran sy'n fwy nag 80%.
- (4) Yn y Rhan hon, cyfeirir at y targed yn is-adran (1) fel “targed allyriadau 2050”.

Diwygiadau Testunol

F7 Gair yn **a. 29(1)** wedi ei amnewid (19.3.2021) gan **Rheoliadau Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 (Diwygio Targed Allyriadau 2050) 2021 (O.S. 2021/333)**, rhlau. 1(2), 2

Gwybodaeth Cychwyn

I29 A. 29 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

30 Targedau allyriadau interim

- (1) Ar gyfer pob blwyddyn darged interim rhaid i Weinidogion Cymru, drwy reoliadau, osod uchafswm ar gyfer cyfrif allyriadau net Cymru, a fynegir fel canran islaw'r waelodlin (“targed allyriadau interim”).
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau nad yw cyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer pob blwyddyn darged interim yn uwch na'r targed allyriadau interim ar gyfer y flwyddyn honno.
- (3) Y blynyddoedd targed interim yw 2020, 2030 a 2040.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru osod y targedau allyriadau interim cyn diwedd 2018.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I30 A. 30 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

31 Cyllidebau carbon

- (1) Ar gyfer pob cyfnod cyllidebol, rhaid i Weinidogion Cymru osod drwy reoliadau gyfanswm uchaf ar gyfer cyfrif allyriadau net Cymru (“cyllideb garbon”).
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau nad yw cyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer pob cyfnod cyllidebol yn uwch na'r gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod hwnnw.
- (3) Y cyfnodau cyllidebol yw—
  - (a) 2016 i 2020, a
  - (b) pob cyfnod dilynol o bum mlynedd, sy'n dod i ben â 2046 i 2050.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) gosod y cyllidebau carbon ar gyfer y ddau gyfnod cyllidebol cyntaf cyn diwedd 2018, a
  - (b) gosod y gyllideb garbon ar gyfer y trydydd cyfnod cyllidebol a'r cyfnodau cyllidebol diweddarach o leiaf bum mlynedd cyn dechrau'r cyfnod o dan sylw.

Gwybodaeth Cychwyn

I31 A. 31 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

32 Targedau allyriadau a chyllidebau carbon: egwyddorion

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) gosod pob targed allyriadau interim ar lefel y maent wedi eu bodloni ei bod yn gyson â chyrraedd targed allyriadau 2050, a
  - (b) gosod y gyllideb garbon ar gyfer pob cyfnod cyllidebol ar lefel y maent wedi eu bodloni ei bod yn gyson â chyrraedd—
    - (i) targed allyriadau 2050, a
    - (ii) y targed allyriadau interim ar gyfer unrhyw flwyddyn darged interim sydd o fewn y cyfnod cyllidebol hwnnw neu'n dod ar ei ôl.
- (2) Ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n newid targed allyriadau 2050, targed allyriadau interim neu gyllideb garbon oni bai bod o leiaf un o'r amodau a ganlyn wedi ei fodloni—
  - (a) eu bod wedi eu bodloni ei bod yn briodol gwneud y newid o ganlyniad i ddatblygiadau sylweddol o ran—
    - (i) gwybodaeth wyddonol ynghylch newid yn yr hinsawdd, neu
    - (ii) cyfreithiau neu bolisiau'r UE neu gyfreithiau neu bolisiau rhyngwladol sy'n ymwneud â newid yn yr hinsawdd;
  - (b) bod y corff cynghori wedi argymhell y newid;
  - (c) bod y newid yn gysylltiedig â darpariaeth a wneir o dan adran 35(1) neu 37(2).
- (3) Wrth wneud rheoliadau sy'n newid targed allyriadau 2050, neu'n gosod neu'n newid targed allyriadau interim neu gyllideb garbon, rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymdangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) yr adroddiad diweddaraf o dan adran 8 ar gyflwr adnoddau naturiol mewn perthynas â Chymru,
  - (b) yr adroddiad tueddiadau tebygol y dyfodol diweddaraf o dan adran 11 o [Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015 \(dccc 2\)](#),
  - (c) yr adroddiad diweddaraf (os oes un) o dan adran 23 o'r Ddeddf honno (adroddiad cenedlaethau'r dyfodol),
  - (d) gwybodaeth wyddonol ynghylch newid yn yr hinsawdd,
  - (e) technoleg sy'n berthnasol i newid yn yr hinsawdd, ac
  - (f) cyfreithiau a pholisïau'r UE a chyfreithiau a pholisïau rhyngwladol sy'n ymwneud â newid yn yr hinsawdd (gan gynnwys cytundebau rhyngwladol ar fesurau a gynlluniwyd i gyfyngu ar gynnydd mewn tymheredd cyfartalog byd-eang).
- (4) Mae adrannau 49 a 50 yn gwneud darpariaeth ynghylch y cyngor y mae'n rhaid i Weinidogion Cymru ei gael gan y corff cyngori, a'i ystyried, cyn gwneud rheoliadau sy'n newid targed allyriadau 2050 neu'n gosod neu'n newid targed allyriadau interim neu gyllideb garbon.

Gwybodaeth Cychwyn

I32 A. 32 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

Targedau a chyllidebau: cwmpas a phrif gysyniadau

33 Cyfrif allyriadau net Cymru

- (1) “Cyfrif allyriadau net Cymru” ar gyfer cyfnod yw'r swm a gyfrifir fel a ganlyn—
  - (a) penderfynu swm allyriadau net Cymru o nwyon tŷ gwydr am y cyfnod yn unol ag adran 34;
  - (b) tynnu swm yr unedau carbon a gredydir i gyfrif allyriadau net Cymru am y cyfnod;
  - (c) ychwanegu swm yr unedau carbon a ddidynnir o gyfrif allyriadau net Cymru am y cyfnod.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth ynghylch y canlynol drwy reoliadau—
  - (a) o dan ba amgylchiadau y caniateir credydu unedau carbon i gyfrif allyriadau net Cymru am gyfnod;
  - (b) o dan ba amgylchiadau y mae'n rhaid didynnu unedau carbon o gyfrif allyriadau net Cymru am gyfnod;
  - (c) sut y mae hynny i gael ei wneud.
- (3) Rhaid i'r rheoliadau gynnwys darpariaeth ar gyfer sicrhau bod unedau carbon sy'n cael eu credydu i gyfrif allyriadau net Cymru am gyfnod yn peidio â bod ar gael i'w gosod yn erbyn allyriadau eraill o nwy tŷ gwydr.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru osod terfyn, drwy reoliadau, ar swm net yr unedau carbon y caniateir gostwng cyfrif allyriadau net Cymru am gyfnod o ganlyniad i gymhwyso is-adran (1)(b) ac (c).
- (5) Caiff y rheoliadau ddarparu nad yw unedau carbon o ddisgrifiad a bennir yn y rheoliadau yn cyfrannu at y terfyn.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I33 A. 33 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

34 Allyriadau net Cymru

- (1) Yn y Rhan hon, ystyr “allyriadau net Cymru” o nwy tŷ gwydr am gyfnod yw swm allyriadau Cymru o'r nwy hwnnw am y cyfnod, wedi ei ostwng yn ôl swm echdyniadau Cymru o'r nwy hwnnw am y cyfnod.
- (2) Ystyr “allyriadau Cymru” o nwy tŷ gwydr yw—
  - (a) allyriadau o'r nwy hwnnw o ffynonellau yng Nghymru, a
  - (b) allyriadau o'r nwy hwnnw o hedfan rhyngwladol neu forgludiant rhyngwladol sy'n cyfrif fel allyriadau Cymru yn rhinwedd rheoliadau o dan adran 35.
- (3) Ystyr “echdyniadau Cymru” o nwyon tŷ gwydr yw echdyniadau o'r nwy hwnnw o'r atmosffer o ganlyniad i ddefnydd tir yng Nghymru, newid mewn defnydd tir yng Nghymru neu weithgareddau coedwigaeth yng Nghymru.
- (4) Rhaid i symiau allyriadau Cymru ac echdyniadau Cymru o nwy tŷ gwydr ar gyfer cyfnod gael eu penderfynu yn gyson ag arferion rhyngwladol adrodd ar garbon, cyn belled ag y bo hynny'n rhesymol ymarferol.

Gwybodaeth Cychwyn

I34 A. 34 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

35 Allyriadau Cymru o hedfan a morgludiant rhyngwladol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau i allyriadau o nwy tŷ gwydr o hedfan rhyngwladol a morgludiant rhyngwladol gyfrif fel allyriadau Cymru o'r nwy.
- (2) Caiff y rheoliadau—
  - (a) pennu gweithgareddau sydd i'w hystyried yn hedfan rhyngwladol neu'n forgludiant rhyngwladol;
  - (b) pennu o dan ba amgylchiadau, ac i ba raddau, y mae allyriadau o nwy tŷ gwydr o hedfan rhyngwladol neu forgludiant rhyngwladol i gyfrif fel allyriadau Cymru o'r nwy hwnnw;
  - (c) pennu o ba gyfnod (pa un a yw yn y gorffennol neu yn y dyfodol) y mae allyriadau o nwy tŷ gwydr o hedfan rhyngwladol neu forgludiant rhyngwladol i gyfrif fel allyriadau Cymru o'r nwy hwnnw;
  - (d) gwneud darpariaeth ynghylch sut y mae allyriadau o nwy tŷ gwydr o hedfan rhyngwladol neu forgludiant rhyngwladol i gael eu hystyried wrth benderfynu ar allyriadau Cymru o'r nwy am y flwyddyn waelodlin ar gyfer y nwy hwnnw;
  - (e) gwneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol nwyon tŷ gwydr a gwahanol gyfnodau.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I35 A. 35 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

36 Unedau carbon

- (1) Yn y Rhan hon, ystyr “uned garbon” yw uned o fath a bennir mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru ac sy'n cynrychioli—
  - (a) gostyngiad mewn swm o allyriadau nwy tŷ gwydr,
  - (b) echdyniad o swm o nwy tŷ gwydr o'r atmosffer, neu
  - (c) swm o allyriadau nwy tŷ gwydr a ganiateir o dan gynllun neu drefniant sy'n gosod terfyn ar allyriadau o'r fath.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth drwy reoliadau ar gyfer cynllun—
  - (a) i gofrestru unedau carbon neu gadw cyfrif ohonynt fel arall, neu
  - (b) i sefydlu a chynnal cyfrifon y caniateir i Weinidogion Cymru gadw unedau carbon ynddynt, a'u trosglwyddo rhyngddynt.
- (3) Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth, yn benodol, i gynllun cyfredol gael ei addasu at y dibenion hyn (gan gynnwys drwy ddiwygio unrhyw ddeddfiad sy'n ymwneud â'r cynllun cyfredol).
- (4) Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth—
  - (a) i benodi person (“gweinyddwr”) i weinyddu'r cynllun;
  - (b) sy'n rhoi swyddogaethau i'r gweinyddwr neu'n gosod swyddogaethau arno at y diben hwnnw (gan gynnwys drwy ddiwygio unrhyw ddeddfiad sy'n ymwneud â'r gweinyddwr);
  - (c) sy'n rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru roi canllawiau neu gyfarwyddydau i'r gweinyddwr;
  - (d) sy'n rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru ddirprwyo'r gwaith o gyflawni unrhyw un neu ragor o'r swyddogaethau a roddir i Weinidogion Cymru neu a osodir arnynt gan y rheoliadau;
  - (e) i'w gwneud yn ofynnol i bersonau sy'n defnyddio'r cynllun wneud taliadau (y penderfynir eu symiau gan y rheoliadau neu oddi tanynt) tuag at y gost o'i weithredu.

Gwybodaeth Cychwyn

I36 A. 36 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

37 Nwyon tŷ gwydr

- (1) At ddibenion y Rhan hon, mae pob un o'r canlynol yn “nwy tŷ gwydr”—
  - (a) carbon deuocsid;
  - (b) methan;
  - (c) ocsid nitraidd;
  - (d) hydrofflorocarbonau;
  - (e) perfflorocarbonau;
  - (f) sylffwr hecsafflorid;

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

(g) nitrogen triffworid.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio is-adran (1) drwy reoliadau er mwyn ychwanegu nwy neu ddiwygio disgrifiad o nwy.

Gwybodaeth Cychwyn

I37 A. 37 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

38 Y waelodlin

- (1) Yn y Rhan hon, ystyr y “waelodlin” yw swm cyfanredol allyriadau net Cymru o nwyon tŷ gwydr ar gyfer y blynyddoedd gwaelodlin.
- (2) Y flwyddyn waelodlin ar gyfer pob nwy tŷ gwydr yw—
- carbon deuocsid: 1990;
  - methan: 1990;
  - ocsid nitraidd: 1990;
  - hydrofflorocarbonau: 1995;
  - perfflorocarbonau: 1995;
  - sylffwr hecsafflorid: 1995;
  - nitrogen triffworid: 1995.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio is-adran (2) drwy reoliadau er mwyn—
- pennu'r flwyddyn waelodlin ar gyfer nwy tŷ gwydr a ychwanegir gan reoliadau o dan adran 37(2);
  - addasu'r flwyddyn waelodlin ar gyfer nwy tŷ gwydr.
- (4) Ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth o dan is-adran (3)(b) onid ydynt wedi eu bodloni ei bod yn briodol gwneud hynny o ganlyniad i ddatblygiadau sylweddol yn nghyfreithiau neu bolisiau'r UE neu gyfreithiau neu bolisiau rhyngwladol sy'n ymwneud â newid yn yr hinsawdd.

Gwybodaeth Cychwyn

I38 A. 38 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

Cydymffurfio â chyllidebau carbon: adroddiadau a datganiadau gan Weinidogion Cymru

39 Cynigion a pholisiau ar gyfer cyrraedd cyllideb garbon

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru baratoi a chyhoeddi adroddiad ar gyfer pob cyfnod cyllidebol yn amlinellu eu cynigion a'u polisiau ar gyfer cyrraedd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod hwnnw.
- (2) Rhaid i'r adroddiad nodi cynigion a pholisiau sy'n ymwneud â meysydd cyfrifoldeb pob un o Weinidogion Cymru.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) cyhoeddi'r adroddiad ar gyfer y cyfnod cyllidebol cyntaf cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol ar ôl gosod y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod hwnnw;
- (b) cyhoeddi'r adroddiad ar gyfer yr ail gyfnod cyllidebol a'r cyfnodau cyllidebol diweddarach cyn diwedd blwyddyn gyntaf y cyfnod o dan sylw.

Gwybodaeth Cychwyn

I39 A. 39 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

40 Cario symiau o un cyfnod cyllidebol i un arall

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru benderfynu cario rhan o'r gyllideb garbon ar gyfer cyfnod cyllidebol yn ôl i'r cyfnod cyllidebol blaenorol.
- (2) Mae'r gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod diweddarach yn cael ei gostwng, a'r gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod cynharach yn cael ei chynyddu, yn ôl y swm a gariwyd yn ôl.
- (3) Ni chaiff y swm sy'n cael ei gario yn ôl fod yn fwy nag 1% o'r gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod diweddarach.
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru benderfynu cario unrhyw ran o'r gyllideb garbon ar gyfer cyfnod cyllidebol nas defnyddiwyd ymlaen i'r cyfnod cyllidebol nesaf.
- (5) Mae'r gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod diweddarach yn cael ei chynyddu, a'r gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod cynharach yn cael ei gostwng, yn ôl y swm a gariwyd ymlaen.
- (6) Mae'r gyllideb garbon ar gyfer cyfnod yn un "nas defnyddiwyd" i'r graddau ei bod yn fwy na chyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer y cyfnod.
- (7) Cyn penderfynu cario swm yn ôl neu ymlaen o dan yr adran hon, rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r corff cynghori.

Gwybodaeth Cychwyn

I40 A. 40 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

41 Datganiad terfynol ar gyfer cyfnod cyllidebol

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) paratoi datganiad terfynol ar gyfer pob cyfnod cyllidebol yn unol â'r adran hon, a
  - (b) gosod y datganiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru cyn diwedd yr ail flwyddyn ar ôl y cyfnod y mae'r datganiad yn ymwneud ag ef.
- (2) Rhaid i ddatganiad terfynol o dan yr adran hon ddatgan, mewn perthynas â phob nwy tŷ gwydr, gyfanswm allyriadau Cymru, echdyniadau Cymru ac allyriadau net Cymru ar gyfer y cyfnod cyllidebol y mae'r datganiad yn ymwneud ag ef.
- (3) Rhaid iddo—
  - (a) datgan gyfanswm yr unedau carbon a gredydwyd i gyfrif allyriadau net Cymru neu a ddidynnwyd ohono am y cyfnod, a
  - (b) rhoi manylion am nifer yr unedau hynny a'r math o unedau.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (4) Rhaid iddo ddatgan swm terfynol cyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer y cyfnod.
- (5) Rhaid iddo ddatgan a yw Gweinidogion Cymru wedi penderfynu cario swm yn ôl neu ymlaen o dan adran 40 er mwyn cynyddu neu ostwng y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod, ac os felly rhaid iddo ddatgan y swm a gariwyd yn ôl neu ymlaen.
- (6) Rhaid iddo ddatgan swm terfynol y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod.
- (7) Penderfynir a gyrhaeddwyd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod drwy gyfeirio at yr wybodaeth yn y datganiad.
- (8) Rhaid i'r datganiad egluro'r rhesymau y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn gyfrifol am y ffaith bod y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod wedi ei chyrraedd, neu nad yw ei chyrraedd.
- (9) Yn benodol, rhaid iddo gynnwys asesiad Gweinidogion Cymru ynghylch i ba raddau y mae eu cynigion a'u polisiau ar gyfer cyrraedd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod—
  - (a) wedi eu gweithredu, a
  - (b) wedi cyfrannu at gyrraedd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod (neu beidio â'i chyrraedd).
- (10) Rhaid i'r asesiad ymdrin â meysydd cyfrifoldeb pob un o Weinidogion Cymru.
- (11) Rhaid i ddatganiad o dan yr adran hon hefyd gynnwys—
  - (a) amcangyfrif o gyfanswm allyriadau defnyddwyr Cymru ar gyfer y cyfnod cyllidebol y mae'r datganiad yn ymwneud ag ef, a
  - (b) eglurhad o sut y mae Gweinidogion Cymru wedi cyfrifo'r amcangyfrif.
- (12) Ystyr “allyriadau defnyddwyr Cymru” ar gyfer cyfnod yw'r allyriadau o nwyon tŷ gwydr, boed hwy yng Nghymru neu yn rhywle arall, y gellir eu priodoli yn rhesymol i ddefnyddio nwyddau a gwasanaethau yng Nghymru yn ystod y cyfnod.

Gwybodaeth Cychwyn

I41 A. 41 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

42 Cynigion a pholisiau pan nad yw cyllideb garbon wedi ei chyrraedd

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw Gweinidogion Cymru wedi gosod datganiad terfynol gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru mewn cysylltiad â chyfnod cyllidebol lle mae allyriadau net Cymru yn fwy na'r gyllideb garbon.
- (2) Yn ddim hwyrach na thri mis ar ôl gosod y datganiad, rhaid i Weinidogion Cymru osod adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn nodi cynigion a pholisiau i wneud iawn am yr allyriadau sy'n fwy na'r gyllideb garbon mewn cyfnodau cyllidebol diweddarach.

Gwybodaeth Cychwyn

I42 A. 42 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Cydymffurfio â thargedau allyriadau: datganiadau gan Weinidogion Cymru

43 Datganiadau ar gyfer blynyddoedd targed interim a 2050

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) paratoi datganiad ar gyfer pob blwyddyn darged interim ac ar gyfer y flwyddyn 2050 yn unol â'r adran hon, a
  - (b) gosod pob datganiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru cyn diwedd yr ail flwyddyn ar ôl y flwyddyn y mae'r datganiad yn ymwneud â hi.
- (2) Rhaid i ddatganiad o dan yr adran hon ddatgan, mewn perthynas â phob nwy tŷ gwydr, gyfanswm allyriadau Cymru, echdyniadau Cymru ac allyriadau net Cymru ar gyfer y flwyddyn y mae'r datganiad yn ymwneud â hi.
- (3) Rhaid iddo—
  - (a) datgan cyfanswm yr unedau carbon a greddydyd i gyfrif allyriadau net Cymru neu a ddidynwyd ohono am y flwyddyn, a
  - (b) rhoi manylion am nifer yr unedau hynny a'r math o unedau.
- (4) Rhaid iddo ddatgan swm cyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer y flwyddyn.
- (5) Penderfynir a gyrhaeddwyd targed allyriadau interim neu darged allyriadau 2050 drwy gyfeirio at yr wybodaeth yn y datganiad ar gyfer y flwyddyn y mae'r targed yn ymwneud â hi.
- (6) Rhaid i'r datganiad egluro'r rhesymau y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn gyfrifol am y ffaith bod y targed wedi ei gyrraedd, neu nad yw ei gyrraedd.
- (7) Caniateir i ddatganiad o dan yr adran hon ar gyfer blwyddyn gael ei gyfuno â'r datganiad o dan adran 41 ar gyfer y cyfnod cyllidebol sy'n cynnwys y flwyddyn honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I43 A. 43 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

Swyddogaethau corff cynghori: adroddiadau a chyngor

44 Corff cynghori

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau—
  - (a) sefydlu corff corfforaethol i arfer swyddogaethau'r corff cynghori o dan y rhan hon, neu
  - (b) dynodi person i fod yn gorff cynghori at ddibenion y Rhan hon.
- (2) Ni chaiff y rheoliadau ddynodi person onid yw'r person yn arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus.
- (3) Os nad oes rheoliadau o dan is-adran (1) mewn grym, y corff cynghori yw'r Pwyllgor ar Newid Hinsawdd a sefydlwyd o dan adran 32 o [Ddeddf Newid yn yr Hinsawdd 2008](#) (p. 27).
- (4) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1)(a), yn benodol, gynnwys darpariaeth ynghylch—
  - (a) statws ac aelodaeth y corff a sefydlir gan y rheoliadau;

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (b) cyflogi staff gan y corff;
  - (c) tâl, lwfansau a phensiynau ar gyfer aelodau a staff;
  - (d) trefniadaeth a gweithdrefn y corff;
  - (e) adroddiadau a chyfrifon (gan gynnwys archwilio).
- (5) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1)(a) alluogi Gweinidogion Cymru i roi cyfarwyddydau i'r corff mewn perthynas â'r materion a grybwyllir yn is-adran (4).
- (6) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth gysylltiedig, atodol, ganlyniadol, drosiannol neu arbed, a all gynnwys darpariaeth sy'n diwygio, yn diddymu neu'n dirymu deddfiad.

Gwybodaeth Cychwyn

I44 A. 44 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

45 Adroddiadau cynnydd

- (1) Cyn diwedd y cyfnod cyllidebol cyntaf, rhaid i'r corff cynghori anfon adroddiad at Weinidogion Cymru yn nodi safbwyntiau'r corff ynghylch—
- (a) y cynnydd a wnaed tuag at gyrraedd—
    - (i) y cyllidebau carbon sydd wedi eu gosod o dan y Rhan hon,
    - (ii) y targedau allyriadau interim, a
    - (iii) targed allyriadau 2050,
  - (b) a yw'r cyllidebau a'r targedau hynny yn debygol o gael eu cyrraedd, ac
  - (c) unrhyw fesurau pellach sy'n angenrheidiol er mwyn cyrraedd y cyllidebau a'r targedau hynny.
- (2) Yn ddim hwyrach na chwe mis ar ôl i Weinidogion Cymru osod y datganiad terfynol ar gyfer cyfnod cyllidebol gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 41, rhaid i'r corff cynghori anfon adroddiad at Weinidogion Cymru sy'n nodi safbwyntiau'r corff ynghylch—
- (a) y modd y cyrhaeddwyd neu nas cyrhaeddwyd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod,
  - (b) y camau a gymerwyd gan Weinidogion Cymru i leihau allyriadau net Cymru o nwyon tŷ gwydr yn ystod y cyfnod, a
  - (c) y materion a nodir yn is-adran (1).
- (3) Yn ddim hwyrach na chwe mis ar ôl i Weinidogion Cymru osod y datganiad o dan adran 43 mewn perthynas â 2030 gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, rhaid i'r corff cynghori anfon adroddiad at Weinidogion Cymru sy'n nodi safbwyntiau'r corff ynghylch—
- (a) a yw'r targed allyriadau interim ar gyfer 2040 a tharged allyriadau 2050 y targedau uchaf y gellir eu cyflawni, a
  - (b) os nad y targed uchaf y gellir ei gyflawni yw'r naill neu'r llall ohonynt, beth yw'r targed uchaf y gellir ei gyflawni.
- (4) Yn ddim hwyrach na chwe mis ar ôl i Weinidogion Cymru osod y datganiad o dan adran 43 mewn perthynas â 2040 gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, rhaid i'r corff cynghori anfon adroddiad at Weinidogion Cymru sy'n nodi safbwyntiau'r corff ynghylch—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) a yw targed allyriadau 2050 y targed uchaf y gellir ei gyflawni,
  - (b) os nad ydyw, beth yw'r targed uchaf y gellir ei gyflawni.
- (5) Caniateir cyfuno adroddiad o dan is-adran (3) neu (4) ag adroddiad o dan is-adran (2).
- (6) Rhaid i Weinidogion Cymru osod copi o bob adroddiad a dderbynnir ganddynt o dan yr adran hon gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (7) Rhaid i Weinidogion Cymru osod ymateb i'r pwyntiau a godwyd gan yr adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn ddim hwyrach na chwe mis ar ôl cael yr adroddiad.

Gwybodaeth Cychwyn

I45 A. 45 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

46 Dyletswydd ar y corff cynghori i ddarparu cyngor a chymorth

Os yw Gweinidogion Cymru yn gofyn iddo wneud hynny, rhaid i'r corff cynghori roi i Weinidogion Cymru y cyngor, y dadansoddiad, yr wybodaeth neu'r cymorth arall sy'n berthnasol i—

- (a) arfer swyddogaethau Gweinidogion Cymru o dan y Rhan hon, neu
- (b) unrhyw faterion eraill sy'n ymwneud â newid yn yr hinsawdd.

Gwybodaeth Cychwyn

I46 A. 46 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

47 Canllawiau i'r corff cynghori

- (1) Wrth arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon, rhaid i'r corff cynghori roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir iddo gan Weinidogion Cymru.
- (2) Ni chaiff Gweinidogion Cymru roi canllawiau i'r corff cynghori ynghylch cynnwys unrhyw gyngor neu adroddiad.

Gwybodaeth Cychwyn

I47 A. 47 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

Rheoliadau: gweithdrefn a chyngor

48 Rheoliadau: gweithdrefn

- (1) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Rhan hon i'w arfer drwy offeryn statudol.
- (2) Mae offeryn statudol yn ddarostyngedig i'w ddiddymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru os yw'n cynnwys y canlynol yn unig—

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (a) rheoliadau o dan adran 44(1)(b) nad ydynt yn gwneud darpariaeth sy'n diwygio neu'n diddymu deddfiad sydd wedi ei gynnwys mewn Deddf Seneddol neu mewn Mesur neu Ddeddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru;
  - (b) rheoliadau o dan adran 52.
- (3) Ni chaniateir i unrhyw offeryn statudol arall sy'n cynnwys rheoliadau o dan y Rhan hon gael ei wneud oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I48 A. 48 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

49 Gofyniad i gael cyngor ynghylch cynigion i wneud rheoliadau

- (1) Cyn gosod rheoliadau drafft gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn unol ag adran 48(3), rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) gofyn am gyngor gan y corff cynghori ynghylch y cynnig i wneud y rheoliadau, a
  - (b) ystyried cyngor y corff cynghori.
- (2) Pan fo Gweinidogion Cymru yn gofyn am gyngor gan y corff cynghori o dan yr adran hon, rhaid iddynt bennu cyfnod rhesymol y mae'n rhaid darparu'r cyngor oddi fewn iddo.
- (3) Rhaid i'r corff cynghori ddarparu'r cyngor o fewn y cyfnod hwnnw.
- (4) Rhaid i gyngor y corff cynghori nodi'r rhesymau dros y cyngor.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi cyngor y corff cynghori cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl ei gael.
- (6) Os yw'r rheoliadau drafft a osodir gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud darpariaeth wahanol i'r hyn a argymhellwyd gan y corff cynghori, rhaid i Weinidogion Cymru hefyd osod datganiad gerbron y Cynulliad Cenedlaethol sy'n nodi'r rhesymau paham y gwnaed hynny.
- (7) Nid yw'r adran hon yn gymwys i reoliadau o dan adran 44.

Gwybodaeth Cychwyn

I49 A. 49 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

50 Cyngor ynghylch rheoliadau arfaethedig sy'n ymwneud â thargedau a chyllidebau

- (1) Pan fo'r corff cynghori yn rhoi cyngor i Weinidogion Cymru ynghylch cynnig i wneud rheoliadau o dan adran 29 sy'n newid targed allyriadau 2050 neu reoliadau o dan adran 30 sy'n gosod neu'n newid targed allyriadau interim, rhaid i'r cyngor gynnwys barn y corff cynghori ynghylch—
  - (a) a yw'r targed a gynigir gan Weinidogion Cymru y targed uchaf y gellir ei gyflawni, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) os nad ydyw, beth yw'r targed uchaf y gellir ei gyflawni.
- (2) Pan fo'r corff cynghori yn rhoi cyngor i Weinidogion Cymru ynghylch cynnig i wneud rheoliadau o dan adran 31 sy'n gosod neu'n newid cyllideb garbon ar gyfer cyfnod cyllidebol, rhaid i'r cyngor gynnwys barn y corff cynghori ynghylch—
- (a) lefel briodol y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod;
- (b) i ba raddau y dylid cyrraedd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod—
- (i) drwy ostwng swm allyriadau net Cymru o nwyon tŷ gwydr, neu
- (ii) drwy ddefnyddio unedau carbon y caniateir eu creydu i gyfrif allyriadau net Cymru ar gyfer y cyfnod yn unol â rheoliadau o dan adrannau 33 a 36;
- (c) y cyfraniadau at gyrraedd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod y dylai'r naill a'r llall o'r canlynol eu gwneud—
- (i) y sectorau o economi Cymru y mae cynlluniau masnachu yn berthnasol iddynt (i gyd gyda'i gilydd);
- (ii) y sectorau o economi Cymru nad yw cynlluniau o'r fath yn berthnasol iddynt (i gyd gyda'i gilydd);
- (d) y sectorau o economi Cymru lle ceir cyfleoedd penodol i wneud cyfraniadau at gyrraedd y gyllideb garbon ar gyfer y cyfnod drwy leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr.
- (3) Pan fo'n cynghori Gweinidogion Cymru ynghylch cynnig i wneud rheoliadau sy'n newid targed allyriadau 2050, neu'n gosod neu'n newid targed allyriadau interim neu gyllideb garbon, rhaid i'r corff cynghori roi sylw i'r materion a grybwyllir yn adran 32(3).
- (4) Yn is-adran (2), mae i “cynllun masnachu” yr ystyr a roddir i “trading scheme” gan adran 44 o [Ddeddf Newid yn yr Hinsawdd 2008](#) (p. 27).

Gwybodaeth Cychwyn

I50 A. 50 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

Mesur a dehongli

51 Mesur allyriadau

- (1) At ddibenion y Rhan hon, rhaid mesur neu gyfrifo pob un o'r canlynol mewn symiau cyfwerth â thunnell o garbon deuocsid—
- (a) allyriadau nwyon tŷ gwydr;
- (b) gostyngiadau mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr;
- (c) echdyniadau nwyon tŷ gwydr o'r atmosffer.
- (2) Ystyr “swm cyfwerth â thunnell o garbon deuocsid” yw un dunnell fetrig o garbon deuocsid neu swm o unrhyw nwy tŷ gwydr arall sydd â photensial cyfwerth o ran cynhesu byd-eang (a gyfrifir yn gyson ag arferion rhyngwladol adrodd ar garbon).

Gwybodaeth Cychwyn

I51 A. 51 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

52 Arferion rhyngwladol adrodd ar garbon

Yn y Rhan hon, ystyr “arferion rhyngwladol adrodd ar garbon” yw’r arferion cyffredin mewn perthynas ag adrodd at ddibenion—

- protocolau Confensiwn Fframwaith y Cenhedloedd Unedig ar Newid yn yr Hinsawdd, neu
- y cytundebau neu’r trefniadau rhyngwladol eraill hynny, neu’r ymrwymadau hynny o dan gyfreithiau’r UE, y caiff Gweinidogion Cymru eu pennu drwy reoliadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I52 A. 52 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(b\)](#)

53 Dehongliad cyffredinol o’r Rhan hon

Yn y Rhan hon—

ystyr “allyriadau” (“*emissions*”) mewn perthynas â nwy tŷ gwydr, yw allyriadau o’r nwy hwnnw i’r atmosffer sydd i’w priodoli i weithgarwch pobl; mae i “allyriadau Cymru” (“*Welsh emissions*”) yr ystyr a roddir gan adran 34(2);

mae i “allyriadau net Cymru” (“*net Welsh emissions*”) yr ystyr a roddir gan adran 34(1);

mae i “arferion rhyngwladol adrodd ar garbon” (“*international carbon reporting practice*”) yr ystyr a roddir gan adran 52;

mae i “blwyddyn darged interim” (“*interim target year*”) yr ystyr a roddir gan adran 30(3);

mae “corff cynghori” (“*advisory body*”) i’w ddehongli yn unol ag adran 44;

mae i “cyfnod cyllidebol” (“*budgetary period*”) yr ystyr a roddir gan adran 31(3);

ystyr “cyfreithiau’r UE” (“*EU law*”) yw—

(a) yr holl hawliau, pwerau, rhwymedigaethau, ymrwymadau a chyfyngiadau a greir gan Gytuniadau’r UE neu sy’n codi oddi tanynt o dro i dro, a

(b) yr holl rwymedïau a gweithdrefnau y darperir ar eu cyfer gan Gytuniadau’r UE neu oddi tanynt o dro i dro;

mae i “cyfrif allyriadau net Cymru” (“*net Welsh emissions account*”) yr ystyr a roddir gan adran 33;

mae i “cyllideb garbon” (“*carbon budget*”) yr ystyr a roddir gan adran 31(1);

mae i “echdyniadau Cymru” (“*Welsh removals*”) yr ystyr a roddir gan adran 34(3);

mae i “gwaelodlin” (“*baseline*”) yr ystyr a roddir gan adran 38;

mae i “nwy tŷ gwydr” (“*greenhouse gas*”) yr ystyr a roddir gan adran 37;

mae i “targed allyriadau 2050” (“*2050 emissions target*”) yr ystyr a roddir gan adran 29;

mae i “targed allyriadau interim” (“*interim emissions target*”) yr ystyr a roddir gan adran 30(1);

mae i “uned garbon” (“*carbon unit*”) yr ystyr a roddir gan adran 36(1).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I53 A. 53 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(b)**

PROSPECTIVE

RHAN 3

CODI TALIADAU AM FAGIAU SIOPA

Rheoliadau ynghylch codi taliadau am fagiau siopa

54 Ystyr “bag siopa”

Yn y Rhan hon, ystyr “bag siopa” yw bag a ddarperir at y diben o—

- galluogi nwyddau i gael eu cymryd ymaith o'r man lle cânt eu gwerthu, neu
- galluogi nwyddau i gael eu danfon.

Gwybodaeth Cychwyn

I54 A. 54 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

55 Gofyniad i godi tâl

- Rhaid i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau o dan yr adran hon (“rheoliadau bagiau siopa”).
- Caiff rheoliadau bagiau siopa ei gwneud yn ofynnol i werthwyr nwyddau godi tâl am gyflenwi bagiau siopa o'r disgrifiadau a bennir yn y rheoliadau o dan yr amgylchiadau a grybwyllir yn is-adran (3).
- Yr amgylchiadau yw bod y nwyddau—
  - yn cael eu gwerthu mewn man neu o fan yng Nghymru, neu
  - wedi eu bwriadu ar gyfer eu danfon i berson yng Nghymru.
- Caiff y rheoliadau bennu disgrifiad o fag siopa drwy gyfeirio at y canlynol (er enghraifft)—
  - maint, trwch, gwneuthuriad, cyfansoddiad neu nodweddion eraill y bag,
  - y defnydd y bwriedir ei wneud o'r bag,
  - y pris a godir gan y gwerthwr nwyddau am gyflenwi'r bag (ac eithrio unrhyw dâl sy'n ofynnol gan y rheoliadau),neu unrhyw gyfuniad o'r ffactorau hynny.
- Caiff y rheoliadau—
  - pennu isafswm y tâl y mae'n rhaid ei godi am fag siopa, neu
  - darparu i'r swm hwnnw gael ei benderfynu yn unol â'r rheoliadau.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (6) Yn y Rhan hon, ystyr “y tâl” yw unrhyw dâl am gyflenwi bagiau siopa a wneir yn unol â rheoliadau bagiau siopa.

Gwybodaeth Cychwyn

I55 A. 55 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

56 Gwerthwyr nwyddau

- (1) Yn y Rhan hon, ystyr “gwerthwr nwyddau” yw person sy'n gwerthu nwyddau yng nghwrs busnes.
- (2) At ddibenion is-adran (1), mae person yn gweithredu yng nghwrs busnes os yw'r person—
- yn gweithredu unrhyw fusnes neu ymgymeriad, pa un a yw hynny ar gyfer elw ai peidio, neu
  - yn arfer unrhyw swyddogaethau o natur gyhoeddus.
- (3) Mae is-adrannau (1) a (2) yn ddarostyngedig i unrhyw ddarpariaeth a wneir gan reoliadau bagiau siopa ynghylch personau sydd i'w hystyried, neu nad ydynt i'w hystyried, yn werthwyr mewn perthynas â nwyddau.
- (4) Caiff rheoliadau bagiau siopa wneud darpariaeth sy'n gymwys i'r canlynol—
- pob gwerthwr nwyddau,
  - gwerthwyr nwyddau penodedig,
  - gwerthwyr nwyddau o ddisgrifiad penodedig, neu
  - gwerthwyr o fewn paragraff (b) a gwerthwyr o fewn paragraff (c).
- (5) Caiff y rheoliadau bennu disgrifiad o werthwr drwy gyfeirio at—
- y man y mae gwerthwr yn cyflenwi nwyddau ynddo neu ohono neu'r manau y mae gwerthwr yn cyflenwi nwyddau ynddynt neu ohonynt;
  - y math o nwyddau a gyflenwir gan werthwr;
  - gwerth y nwyddau a gyflenwir gan werthwr;
  - trosiant gwerthwr neu unrhyw ran o'r trosiant;
  - trefniadau gwerthwr ar gyfer cymhwyso'r enillion net o'r tâl (gweler adran 57);
  - unrhyw ffactor arall y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei fod yn briodol, pa un a yw'r ffactor hwnnw o'r un math â'r rhai a restrir ym mharagraffau (a) i (e) ai peidio.

Gwybodaeth Cychwyn

I56 A. 56 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

57 Cymhwyso'r enillion

- (1) Rhaid i reoliadau bagiau siopa ei gwneud yn ofynnol i'r enillion net o'r tâl gael eu cymhwyso at ddibenion elusennol sydd—
- yn ymwneud â diogelu neu wella'r amgylchedd, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) o fudd uniongyrchol neu anuniongyrchol i Gymru gyfan neu unrhyw ran ohoni (pa un a ydynt o fudd hefyd i unrhyw ardal arall ai peidio).
- (2) Ond rhaid i'r rheoliadau ddarparu ar gyfer eithriad sy'n galluogi gwerthwr nwyddau i gymhwyso'r enillion net o'r tâl at ddibenion elusennol eraill pan fo'r gwerthwr—
- (a) o fewn cyfnod penodedig cyn i'r ddarpariaeth a wneir o dan is-adran (1) ddod i rym am y tro cyntaf, wedi cymhwyso symiau a dderbyniwyd ar ffurf taliadau am fagiau siopa at y dibenion hynny, a
  - (b) wedi rhoi hysbysiad ei fod wedi cymhwyso symiau at y dibenion hynny fel y crybwyllir ym mharagraff (a) ac am ddymuniad y gwerthwr i allu cymhwyso'r holl enillion net o'r tâl, neu ran ohonynt, at y dibenion hynny.
- (3) Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth—
- (a) ynghylch sut, pa bryd ac i bwy y mae'n rhaid rhoi hysbysiad;
  - (b) ynghylch gwybodaeth y mae'n rhaid ei darparu wrth roi hysbysiad;
  - (c) i'r eithriad fod yn gymwys yn ddarostyngedig i amodau.
- (4) Caiff y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau o dan is-adran (1) ei gwneud yn ofynnol i werthwr nwyddau gymhwyso'r enillion net o'r tâl—
- (a) at y dibenion elusennol hynny o fewn yr is-adran honno y bydd y gwerthwr yn penderfynu arnynt, neu
  - (b) pan fo'r rheoliadau'n pennu un diben elusennol neu ragor, at y dibenion penodedig hynny neu at y rhai hynny o'u plith y bydd y gwerthwr yn penderfynu arnynt.
- (5) Caiff rheoliadau bagiau siopa (ymhlith pethau eraill)—
- (a) darparu bod yr enillion net o'r tâl i'w trin fel petaent wedi eu cymhwyso yn unol â darpariaeth a wneir o dan yr adran hon os cânt eu derbyn gan bersonau penodedig neu bersonau o ddisgrifiad penodedig (neu'r ddau);
  - (b) gwneud darpariaeth ar gyfer y trefniadau i'r enillion net o'r tâl gael eu rhoi gan werthwyr i'r personau a grybwyllir ym mharagraff (a) neu i unrhyw berson arall;
  - (c) ei gwneud yn ofynnol i bersonau sy'n derbyn unrhyw enillion net o'r tâl gymhwyso'r enillion at ddibenion elusennol yn unol â darpariaeth a wneir o dan is-adran (1) neu (2).
- (6) Caiff y rheoliadau—
- (a) darparu i Weinidogion Cymru adennill symiau sy'n gyfwerth â'r enillion o'r tâl a dderbyniwyd neu a gymhwyswyd heb fod yn unol â darpariaeth a wneir o dan yr adran hon;
  - (b) darparu ar gyfer cymhwyso symiau a adenillir gan Weinidogion Cymru at ddibenion elusennol o fewn is-adran (1) (gan gynnwys y dibenion elusennol hynny o fewn yr is-adran honno y caiff Gweinidogion Cymru benderfynu arnynt);
  - (c) darparu nad yw symiau a adenillir gan Weinidogion Cymru i'w talu i Gronfa Gyfunol Cymru.
- (7) Caiff rheoliadau bagiau siopa wneud darpariaeth sy'n gymwys i bersonau ar wahân i werthwyr nwyddau, os yw Gweinidogion Cymru yn ystyried bod darpariaeth o'r fath yn briodol er mwyn gorfodi darpariaeth a wneir o dan yr adran hon neu ar gyfer gwneud darpariaeth o'r fath yn effeithiol fel arall.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (8) Yn y Rhan hon, mae i “diben elusennol” yr ystyr a roddir i “charitable purpose” yn [Neddf Elusennau 2011 \(p. 25\)](#) (gweler adran 2 o'r Ddeddf honno); ond caiff rheoliadau bagiau siopa ddarparu i'r diffiniad fod y gymwys at ddibenion y Rhan hon gyda'r addasiadau hynny y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn angenrheidiol neu'n hwylus er mwyn sicrhau bod yr enillion net o'r tâl yn cael eu cymhwyso'n briodol.

Gwybodaeth Cychwyn

I57 A. 57 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(a\)](#)

Gweinyddu a gorfodi

58 Gweinyddu

- (1) Caiff rheoliadau bagiau siopa benodi person (“gweinyddwr”) i weinyddu darpariaeth a wneir gan y rheoliadau.
- (2) Caniateir penodi mwy nag un person i fod yn weinyddwr.
- (3) Caiff y rheoliadau roi pwerau i weinyddwr, neu osod dyletswyddau arno.
- (4) Mae'r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud yn rhinwedd is-adran (3) yn cynnwys darpariaeth—
  - (a) sy'n gwneud addasiadau i unrhyw ddeddfiad sy'n gymwys i'r gweinyddwr, neu
  - (b) i unrhyw ddeddfiad o'r fath fod yn gymwys, gydag addasiadau neu hebddynt, at ddibenion y rheoliadau.
- (5) Mae cyfeiriadau yn y Rhan hon at weinyddwr yn cynnwys person a benodir gan weinyddwr.

Gwybodaeth Cychwyn

I58 A. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(a\)](#)

59 Cadw a chyhoeddi cofnodion

- (1) Caiff rheoliadau bagiau siopa ei gwneud yn ofynnol i gofnodion gael eu cadw mewn perthynas â thaliadau a godir gan werthwyr nwyddau am fapiau siopa (pa un a yw'r taliadau'n ofynnol o dan y rheoliadau ai peidio).
- (2) Caiff y rheoliadau ei gwneud yn ofynnol—
  - (a) i'r cofnodion gael eu cyhoeddi, neu i'r wybodaeth arall honno y gellir ei phennu gael ei chyhoeddi, ar yr adegau hynny y gellir eu pennu ac yn y modd hwnnw y gellir ei bennu;
  - (b) i'r cofnodion gael eu cyflenwi, neu i'r wybodaeth arall honno y gellir ei phennu gael ei chyflenwi, ar gais ac yn y modd hwnnw y gellir ei bennu—
    - (i) i Weinidogion Cymru,
    - (ii) i weinyddwr, neu

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

(iii) i aelodau o'r cyhoedd.

- (3) Caiff y rheoliadau (er enghraifft) ei gwneud yn ofynnol cyhoeddi neu gyflenwi cofnodion neu wybodaeth sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'r canlynol—
- y swm a dderbynnir gan werthwr nwyddau ar ffurf taliadau am fagiau siopa (pa un a yw hynny'n unol â'r rheoliadau neu fel arall);
  - enillion gros neu net y gwerthwr o'r tâl;
  - at ba ddibenion y defnyddiwyd yr enillion net o'r tâl.
- (4) Caiff rheoliadau bagiau siopa ei gwneud yn ofynnol hefyd gyhoeddi neu gyflenwi cofnodion neu wybodaeth sy'n ymwneud â'r swm y mae person wedi ei dderbyn gan werthwr ar ffurf enillion net o'r tâl sydd i'w gymhwyso at ddibenion elusennol.

Gwybodaeth Cychwyn

I59 A. 59 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

60 Gorfodi

- (1) Caiff rheoliadau bagiau siopa roi pwerau neu ddyletswyddau i weinyddwr neu osod pwerau neu ddyletswyddau arno i orfodi darpariaeth a wneir gan y rheoliadau.
- (2) Caiff y rheoliadau (er enghraifft) roi pwerau i weinyddwr—
- i'w gwneud yn ofynnol dangos dogfennau neu ddarparu gwybodaeth, neu
  - i holi gwerthwr nwyddau neu swyddogion neu gyflogeion gwerthwr.
- (3) Caiff y rheoliadau hefyd roi pwerau i weinyddwr holi person y mae'r gweinyddwr yn credu'n rhesymol ei fod wedi derbyn unrhyw enillion net o'r tâl neu swyddogion neu gyflogeion person o'r fath.
- (4) Rhaid i reoliadau bagiau siopa sy'n rhoi pŵer o fewn is-adran (2) gynnwys darpariaeth ar gyfer sicrhau nad yw'r pŵer yn cael ei arfer gan weinyddwr ond pan fo'r gweinyddwr yn credu'n rhesymol bod methiant wedi bod i gydymffurfio â gofyniad yn y rheoliadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I60 A. 60 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

61 Sancsiynau sifil

Mae Atodlen 1 yn gwneud darpariaeth ynghylch sancsiynau sifil.

Gwybodaeth Cychwyn

I61 A. 61 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

Cyffredinol

62 Rheoliadau o dan y Rhan hon

- (1) Mae'r pŵer i wneud rheoliadau bagiau siopa i'w arfer drwy offeryn statudol.
- (2) Mae'r pŵer i wneud rheoliadau bagiau siopa yn cynnwys pŵer—
  - (a) i wneud darpariaeth wahanol ar gyfer dibenion neu achosion gwahanol;
  - (b) i wneud darpariaeth gysylltiedig, atodol, ganlyniadol neu drosiannol neu ddarpariaeth arbed.
- (3) Caiff darpariaeth o dan is-adran (2)(b) ddiwygio, diddymu neu ddirymu deddfiad.
- (4) Ni chaniateir i offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau bagiau siopa gael ei wneud oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I62 A. 62 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

63 Dehongliad cyffredinol o'r Rhan hon

Yn y Rhan hon—

- mae i "bag siopa" ("*carrier bag*") yr ystyr a roddir gan adran 54;
- mae "diben elusennol" ("*charitable purpose*") i'w ddehongli yn unol ag adran 57(8);
- ystyr "enillion gros o'r tâl" ("*gross proceeds of the charge*") yw'r swm a dderbynnir gan werthwr nwyddau ar ffurf tâl;
- ystyr "enillion net o'r tâl" ("*net proceeds of the charge*") yw enillion gros gwerthwr o'r tâl wedi eu gostwng yn ôl y symiau hynny y caniateir eu pennu;
- mae "gwerthwr nwyddau" ("*seller of goods*") i'w ddehongli yn unol ag adran 56;
- ystyr "penodedig" ("*specified*") yw wedi ei bennu mewn rheoliadau bagiau siopa;
- mae i "rheoliadau bagiau siopa" ("*carrier bag regulations*") yr ystyr a roddir gan adran 55;
- mae i "y tâl" ("*the charge*") yr ystyr a roddir gan adran 55.

Gwybodaeth Cychwyn

I63 A. 63 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

64 Mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiadau

Mae Rhan 2 o Atodlen 2 yn cynnwys mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiadau sy'n ymwneud â'r Rhan hon.

Statws Golewg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I64 A. 64 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(a)**

RHAN 4

CASGLU A GWAREDU GWASTRAFF

Casglu ar wahân etc. wastraff

65 Gofynion sy'n ymwneud â chasglu ar wahân etc. wastraff

Yn [Neddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 \(p. 43\)](#), ar ôl adran 45A mewnosoder—

“45AA Wales: separate collection etc. of waste

- (1) Where a waste collection authority in Wales arranges for the collection of controlled waste in its area under section 45, it must arrange for the waste to be collected in accordance with any applicable separation requirements.
- (2) A person acting in the course of a business who—
  - (a) collects controlled waste from premises in Wales, or
  - (b) receives, keeps, treats or transports controlled waste in Wales,must do so in accordance with any applicable separation requirements.
- (3) For the purposes of subsection (2), a person is acting in the course of a business if the person is—
  - (a) carrying on any business or undertaking, whether for profit or not, or
  - (b) exercising any functions of a public nature.
- (4) An occupier of premises in Wales who presents controlled waste for collection (whether by a waste collection authority or by any other person) must do so in accordance with any applicable separation requirements.
- (5) Subsection (4) does not apply to an occupier of premises within paragraph (a) or (b) of section 75(5) (domestic property and caravans).
- (6) A separation requirement is a requirement to take steps specified in regulations made by the Welsh Ministers for the purpose of ensuring or maintaining the separation of one or more types of waste from other types of waste or from other substances or articles.
- (7) A separation requirement is applicable in the circumstances specified in relation to that requirement in regulations made by the Welsh Ministers.
- (8) A person commits an offence if the person fails without reasonable excuse to comply with subsection (2) or (4).
- (9) A person who commits an offence under subsection (8) is liable on summary conviction, or on conviction on indictment, to a fine.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (10) The Welsh Ministers may by regulations make provision (which may include provision amending this section)—
- for subsection (1) or (2) to apply subject to exceptions;
  - for subsection (4) to apply subject to exceptions in addition to those in subsection (5).
- (11) Regulations under this section may make different provision for different purposes, different cases (including different persons, premises or types of waste) and different areas.

45AB Code of practice

- The Welsh Ministers may issue one or more codes of practice for the purpose of giving practical guidance about how to comply with requirements imposed by or under section 45AA.
- The Welsh Ministers may revoke or revise a code of practice issued under this section.
- Before issuing a code of practice (or revised code), the Welsh Ministers must consult such persons as they think appropriate.
- Where the Welsh Ministers issue a code of practice (or revised code) they must—
  - publish the code, and
  - lay a copy before the National Assembly for Wales.
- A code of practice issued under this section is admissible in evidence in any proceedings and must be taken into account by a court in determining any question to which it appears to the court to be relevant.”

Gwybodaeth Cychwyn

- I65** A. 65 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(b)**
I66 A. 65 mewn grym ar 18.10.2023 gan **O.S. 2023/1096, ergl. 2(a)**

Gwaredu gwastraff

VALID FROM 06/04/2024

66 Gwahardd gwaredu gwastraff bwyd i garthffos

- (1) Yn Neddf Diogelu'r Amgylchedd 1990, ar ôl adran 34C mewnosoder—

“Wales: disposal of food waste

34D Prohibition on disposal of food waste to sewer

- (1) An occupier of premises in Wales must not—
- discharge food waste produced on or brought onto the premises, or

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) knowingly cause or knowingly permit food waste produced on or brought onto the premises to be discharged,
into a public sewer or a sewer or drain communicating with a public sewer.
- (2) Subsection (1) does not apply to an occupier of premises within paragraph (a) or (b) of section 75(5) (domestic property and caravans).
- (3) A person commits an offence if, without reasonable excuse, the person contravenes subsection (1).
- (4) A person who commits an offence under subsection (3) is liable on summary conviction, or on conviction on indictment, to a fine.
- (5) In subsection (1)—
“food waste” means controlled waste that—
(a) has at any time been food (which for this purpose does not include drink) intended for human consumption, or
(b) is biodegradable waste arising from the processing or preparation of food or drink,
but does not include waste that is mixed with water or any other liquid as a result of the water or liquid having been used to clean any place or equipment used in processing or preparing food or drink;
“drain”, “public sewer” and “sewer” have the meanings given in section 219(1) of the Water Industry Act 1991.
- (6) The Welsh Ministers may by regulations—
(a) provide for subsection (1) to apply only in circumstances specified in the regulations;
(b) make provision (which may include provision amending this section) for subsection (1) to apply subject to exceptions in addition to those in subsection (2);
(c) amend the definition of “food waste” in subsection (5).
- (7) Regulations under subsection (6)(a) or (b) may make different provision for different purposes, different cases (including different persons, premises or types of food waste) and different areas.”
- (2) Yn adran 118 o [Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 \(p. 56\)](#)—
(a) yn is-adran (1), ar ôl “trade premises” mewnosoder “in England”;
(b) ar ôl is-adran (1) mewnosoder—
“(1A) Subject to the following provisions of this Chapter and section 34D of the Environmental Protection Act 1990, the occupier of any trade premises in Wales in the area of a sewage undertaker may discharge any trade effluent proceeding from those premises into the undertaker’s public sewers if the occupier does so with the undertaker’s consent.”

Gwybodaeth Cychwyn

167 A. 66 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(b\)](#)

Statws Gohwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymdangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

67 Pŵer i wahardd neu reoleiddio gwaredu gwastraff drwy losgi

Ym Mesur Gwastraff (Cymru) 2010 (mccc 8), ar ôl adran 9 mewnosoder—

“9A Rheoliadau sy’n gwahardd llosgi gwastraff

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud darpariaeth ar gyfer gwahardd neu reoleiddio fel arall y weithred o losgi mathau penodedig o wastraff yng Nghymru, ac mewn cysylltiad â’i wahardd neu ei reoleiddio.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud y canlynol (ymhlith pethau eraill)—
  - (a) diwygio rheoliadau a wnaed o dan adran 2 o Ddeddf Atal a Rheoli Llygredd 1999 sy’n ymwneud â gweithrediad peiriannau llosgi gwastraff neu beiriannau cydlosgi gwastraff;
  - (b) darparu ar gyfer tramgwyddau mewn perthynas â methiant i gydymffurfio â darpariaeth a wnaed o dan y rheoliadau;
  - (c) darparu ar gyfer cosbau mewn perthynas â’r tramgwyddau hynny;
  - (d) darparu ar gyfer awdurdodau gorfodi a swyddogaethau’r awdurdodau hynny.
- (3) Yn yr adran hon—

mae i “peiriant cydlosgi gwastraff” yr ystyr a roddir i “waste co-incineration plant” yn Erthygl 3(41) o Gyfarwyddeb 2010/75/EU Senedd Ewrop a’r Cyngor ar allyriadau diwydiannol (atal a rheoli llygredd integredig) (Ail-lunio);

mae i “peiriant llosgi gwastraff” yr ystyr a roddir i “waste incineration plant” yn Erthygl 3(40) o’r Gyfarwyddeb honno;

ystyr “llosgi” (“incineration”) mewn perthynas â gwastraff, yw—

  - (a) llosgi gwastraff mewn peiriant llosgi gwastraff neu beiriant cydlosgi gwastraff, a
  - (b) unrhyw driniaethau thermol eraill i’r gwastraff cyn ei losgi.”

Gwybodaeth Cychwyn

I68 A. 67 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(b)**

I69 A. 67 mewn grym ar 18.10.2023 gan **O.S. 2023/1096, ergl. 2(b)**

Gorfodi

68 Sancsiynau sifil

- (1) At ddibenion Rhan 3 o **Ddeddf Gorfodi Rheoleiddiol a Sancsiynau 2008 (p. 13)** (“RESA 2008”), mae’r tramgwyddau o dan adrannau 34D a 45AA o Ddeddf Diogelu’r Amgylchedd 1990 (fel y’u mewnosodir gan adrannau 65 a 66) i’w trin fel pe baent wedi eu cynnwys yn y Ddeddf honno yn union cyn y diwrnod y cafodd RESA 2008 ei phasio.
- (2) Mae adran 10 o Fesur Gwastraff (Cymru) 2010 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (3) Yn y teitl, yn lle “gollwng gwastraff ar safle tirlenwi” rhodder “thramgwyddau a grëir gan reoliadau o dan adrannau 9 a 9A”.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (4) Yn is-adran (1), ar ôl “9(1)” mewnosoder “neu 9A(1)”.
- (5) Yn is-adran (2), yn lle “Caiff rheoliadau o dan adran 9(1)” rhodder “Caniateir arfer y pŵer i”.
- (6) Yn lle is-adran (3) rhodder—
- “(3) Ond nid yw adrannau 39(4) a 42(6) o RESA 2008 yn gymwys i'r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud drwy reoliadau o dan adran 9(1) neu 9A(1) yn rhinwedd is-adran (2).”
- (7) Yn is-adran (4), yn lle “i ddarpariaeth a wneir o dan reoliadau o dan is-adran (2), neu yn rhinwedd y rheoliadau hynny, fel y maent yn gymwys i ddarpariaeth a wneir” rhodder “pan fo rheoliadau o dan adran 9(1) neu 9A(1) yn gwneud darpariaeth yn rhinwedd is-adran (2) fel y maent yn gymwys pan wneir darpariaeth”.
- (8) Yn is-adran (6), ar ôl “9(1)” mewnosoder “neu 9A(1) (fel y bo'n briodol)”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I70** A. 68 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(b)**
- I71** A. 68 mewn grym ar 18.10.2023 gan **O.S. 2023/1096, ergl. 2(c)**

Cyffredinol

69 Rheoliadau

- (1) Mae adran 161 o Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 (rheoliadau, gorchmynion a chyfarwyddydau) wedi ei diwygio yn unol ag is-adrannau (2) i (4).
- (2) Yn is-adran (1), yn lle “National Assembly for Wales” rhodder “the Welsh Ministers”.
- (3) Yn is-adran (2A), yn lle “made solely by the National Assembly for Wales” rhodder “containing regulations made solely by the Welsh Ministers”.
- (4) Ar ôl is-adran (2A) mewnosoder—
- “(2AA) A statutory instrument containing regulations under section 34D or 45AA(10) may not be made unless a draft of the instrument has been laid before, and approved by a resolution of, the National Assembly for Wales.
- (2AB) Any other statutory instrument containing regulations made by the Welsh Ministers under this Act is subject to annulment in pursuance of a resolution of the National Assembly for Wales.”
- (5) Yn adran 20(3) o Fesur Gwastraff (Cymru) 2010 (gorchmynion a rheoliadau y mae'n ofynnol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru eu cymeradwyo), ar ôl “9,” mewnosoder “9A”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I72** A. 69 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(b)**
- I73** A. 69(5) mewn grym ar 18.10.2023 gan **O.S. 2023/1096, ergl. 2(d)**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

70 Mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiadau

Mae Rhan 3 o Atodlen 2 yn cynnwys mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiadau sy'n ymwneud â'r Rhan hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I74 A. 70 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 88(3)(b)

I75 A. 70 mewn grym ar 18.10.2023 gan O.S. 2023/1096, ergl. 2(e)

RHAN 5

PYSGODFEYDD AR GYFER PYSGOD CREGYN

Ceisiadau am orchmynion sy'n ymwneud â physgodfeydd

71 Ceisiadau am orchmynion sy'n ymwneud â physgodfeydd

(1) Yn adran 1 o Ddeddf Pysgodfeydd Môr (Pysgod Cregyn) 1967 (p. 83) (pŵer i wneud gorchmynion o ran pysgodfeydd ar gyfer pysgod cregyn), ar ôl is-adran (2) mewnosoder—

“(2A) In relation to applications to the Welsh Ministers, subsection (2) has effect as if for “prescribed by regulations made by the appropriate Minister” there were substituted “specified by the Welsh Ministers”.

(2B) The Welsh Ministers may require a person who applies to them for an order under this section to provide them with such further information as they think necessary to enable them to determine the application.”

(2) Nid yw'r diwygiad a wneir gan is-adran (1) yn gymwys mewn perthynas â cheisiadau sydd wedi eu gwneud i Weinidogion Cymru cyn i'r adran hon ddod i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

I76 A. 71 mewn grym ar 21.5.2016, gweler a. 88(2)(c)

Diogelu'r amgylchedd morol

72 Gofyniad i gynnwys darpariaethau amgylcheddol mewn gorchmynion sy'n ymwneud â physgodfeydd

(1) Mae Deddf Pysgodfeydd Môr (Pysgod Cregyn) 1967 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Ar ôl adran 5 mewnosoder—

“5A Orders made by Welsh Ministers: protection of marine environment

(1) An order made by the Welsh Ministers under section 1 of this Act must contain—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) such provision (if any) as the Welsh Ministers consider appropriate for the purpose of preventing harm to any European marine site identified in the order, and
  - (b) such other provision (if any) as they consider appropriate for the purpose of protecting the marine environment.
- (2) For the purposes of this section, “the marine environment” includes—
- (a) the natural beauty or amenity of marine or coastal areas (including their geological or geographical features);
  - (b) features of archaeological or historic interest in such areas;
  - (c) flora and fauna which are dependent on, or associated with, a marine or coastal environment.”
- (3) Yn adran 3, yn is-adran (2), yn lle “section 4” rhodder “sections 4 and 5A”.

Gwybodaeth Cychwyn

I77 A. 72 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(c\)](#)

73 Pŵer i gyflwyno hysbysiadau ar gyfer diogelu safleoedd morol Ewropeaidd

Yn Neddf Pysgodfeydd Môr (Pysgod Cregyn) 1967, ar ôl adran 5A (fel y'i mewnosodir gan adran 72) mewnosoder—

“5B European marine sites: power of Welsh Ministers to serve site protection notice

- (1) If it appears to the Welsh Ministers that harm to a European marine site has occurred, or is likely to occur, as a result of any activity—
  - (a) carried on in the exercise of a right conferred by an order made by them under section 1 of this Act, or
  - (b) authorised in pursuance of provision made by or under such an order which confers a right of regulating a fishery,the Welsh Ministers may serve a site protection notice on the grantees of the order.
- (2) A site protection notice is a notice which requires the grantees to take steps specified in the notice for the purpose of preventing harm (or further harm) to the European marine site.
- (3) The provision that may be made by a site protection notice includes provision prohibiting, restricting or interfering with the exercise of any right conferred by the order.
- (4) A site protection notice must—
  - (a) be in writing,
  - (b) set out the reasons for giving the notice, and
  - (c) specify the time by which, or the period for which, the steps specified in the notice must be taken.
- (5) The Welsh Ministers must consult the grantees of the order before serving a site protection notice on them, unless it appears to the Welsh Ministers that there is

---

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
 eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
 newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

---

an urgent need to take steps to prevent harm (or further harm) to the European marine site.

- (6) The Welsh Ministers may vary or cancel a site protection notice by serving notice of the variation or cancellation on the grantees of the order.
- (7) The Welsh Ministers must publish every notice served by them under this section in such manner as they consider appropriate for the purpose of bringing the notice to the attention of persons likely to be affected by it.
- (8) Provision under subsection (4)(c) may specify a time after, or a period which ends after, the expiry of the order; and in such a case, references in sections 5C and 5D of this Act to the grantees of the order are, in relation to any time after its expiry, references to the persons who were the grantees immediately before the order expired.
- (9) Subsections (2) to (7) of section 5 of this Act apply for the purposes of this section as they apply for the purposes of subsection (1) of that section.

5C Appeal against site protection notice

- (1) An appeal lies to the First-tier Tribunal against—
  - (a) a site protection notice;
  - (b) any provision of a site protection notice;
  - (c) the variation of a site protection notice;
  - (d) the refusal of a request for the variation or cancellation of a site protection notice.
- (2) An appeal may be brought—
  - (a) in the case of an order made under section 1 of this Act which confers a right of several fishery, by the grantees of the order;
  - (b) in the case of such an order which confers a right of regulating a fishery—
    - (i) by the grantees of the order, or
    - (ii) by a person authorised to carry on an activity in pursuance of provision made by or under the order who is affected by the site protection notice or variation.
- (3) Where an appeal is brought by a person mentioned in subsection (2)(b)(ii), the grantees of the order are entitled to be parties to the appeal.
- (4) The First-tier Tribunal may suspend a site protection notice, or a variation of such a notice, pending the determination of an appeal.
- (5) On an appeal the Tribunal may confirm, vary or cancel a site protection notice.
- (6) If the Tribunal varies or cancels the notice, it may order the Welsh Ministers to pay compensation to any other party to the appeal for loss or damage suffered by that party as a result of the notice.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

5D Failure to comply with site protection notice

- (1) If the grantees of an order made under section 1 of this Act fail to comply with a site protection notice, the Welsh Ministers may themselves do anything that could be done by the grantees for the purpose of complying with the notice.
- (2) If the Welsh Ministers incur expenses in doing anything under subsection (1), they may recover those expenses from the grantees as a debt.”

Gwybodaeth Cychwyn

I78 A. 73 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(c)**

74 Pŵer i amrywio neu ddirymu gorchmynion i ddiogelu safleoedd morol Ewropeaidd

- (1) Mae Deddf Pysgodfeydd Môr (Pysgod Cregyn) 1967 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Ar ôl adran 5D (fel y'i mewnosodir gan adran 73) mewnosoder—

“5E European marine sites: power of Welsh Ministers to vary or revoke order under section 1

- (1) This section applies where—
    - (a) the Welsh Ministers have served a site protection notice on the grantees of an order made under section 1 of this Act,
    - (b) the notice has not been cancelled under section 5B(6) or 5C(5) of this Act, and
    - (c) no appeal under section 5C of this Act is pending.
  - (2) The Welsh Ministers may vary or revoke the order to reflect the effect of the site protection notice.
  - (3) Before making an order by virtue of this section, the Welsh Ministers must consult—
    - (a) any persons who are entitled to a right of several fishery or a right of regulating a fishery in any part of the area to which the order relates, and
    - (b) any other persons the Welsh Ministers think are likely to be interested in the order or affected by it.
  - (4) For the purposes of subsection (1)(c), an appeal under section 5C is pending if—
    - (a) an appeal under that section (or a further appeal) has been brought and has not been determined or withdrawn, or
    - (b) an appeal under that section (or a further appeal) has not been brought but the period for bringing such an appeal is still running.”
- (3) Yn adran 1 (pŵer i wneud gorchmynion o ran pysgodfeydd ar gyfer pysgod cregyn), yn is-adran (8), ar ôl “subsection (10) below” mewnosoder “or by virtue of section 5E of this Act”.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I79 A. 74 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(c)**

75 Darpariaeth atodol

Yn Neddf Pysgodfeydd Môr (Pysgod Cregyn) 1967, ar ôl adran 5E (fel y'i mewnosodir gan adran 74) mewnosoder—

“5F Protection of marine environment: supplementary provision

(1) In sections 5A to 5E of this Act—

“European marine site” has the same meaning as in the [Conservation of Habitats and Species Regulations 2010 \(S.I. 2010/490\)](#) (see regulation 8);

“the grantees”, in relation to a right of several fishery, means the persons for the time being entitled to that right;

“harm”, in relation to a European marine site, means—

- an adverse effect on the integrity of the site,
- the deterioration of a relevant natural habitat or of the habitat of a relevant species, or
- the disturbance of a relevant species, in so far as the disturbance could be significant in relation to the objectives of the Habitats Directive.

(2) For the purposes of the definition of “harm” in subsection (1)—

a “relevant” natural habitat or species is one for which the site in question has been designated or classified as a European marine site;

“the Habitats Directive” means Council Directive [92/43/EEC](#) on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.

(3) Sections 5A to 5E of this Act do not apply in relation to an order made under section 1 of this Act before the coming into force of Part 5 of the Environment (Wales) Act 2016.”

Gwybodaeth Cychwyn

I80 A. 75 mewn grym ar 21.5.2016, gweler **a. 88(2)(c)**

RHAN 6

TRWYDDEDU MOROL

76 Cyngor a chymorth mewn perthynas â thrwyddedu morol

Yn Neddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (p. 23), ar ôl adran 67 mewnosoder—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

“67A Advice and other assistance from the Welsh Ministers

- (1) This section applies where the Welsh Ministers are the appropriate licensing authority.
- (2) The licensing authority may provide advice or other assistance to any person who requests it in connection with—
  - (a) an application which the person proposes to make to the licensing authority for a marine licence, or
  - (b) any other matter in respect of which the licensing authority exercises functions under this Part.
- (3) The licensing authority may charge fees in respect of the reasonable costs incurred by it in connection with the provision of advice or other assistance under subsection (2).”

Gwybodaeth Cychwyn

181 A. 76 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(c\)](#)

182 A. 76 mewn grym ar 1.4.2017 gan [O.S. 2017/504](#), [ergl. 2](#)

77 Ffioedd am fonitro, amrywio etc. drwyddedau morol

- (1) Yn Neddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009, ar ôl adran 72 mewnosoder—

“72A Further fees chargeable where the Welsh Ministers are the appropriate licensing authority

- (1) This section applies where the Welsh Ministers are the appropriate licensing authority in relation to a marine licence granted under this Part.
- (2) The licensing authority may require the licensee to pay a fee for—
  - (a) monitoring an activity authorised by the licence,
  - (b) assessing and interpreting the results of any monitoring of an activity authorised by the licence, or
  - (c) dealing with an application by the licensee for a variation, suspension, revocation or transfer of the licence under section 72.
- (3) In subsection (2) “monitoring”, in relation to a licence, means monitoring carried out for the purposes of enabling the licensing authority to determine—
  - (a) the environmental, economic or social consequences of any activity authorised by the licence, or
  - (b) whether the licensee is complying with any conditions attached to that licence.
- (4) The fees that may be charged under subsection (2) are to be determined by or in accordance with regulations made by the licensing authority.
- (5) Regulations under subsection (4) may provide for different fees for different cases.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

- (6) If the licensing authority carries out any investigation, examination or test which in its opinion is necessary or expedient to enable it to determine an application by a licensee for a variation, suspension, revocation or transfer of a licence under section 72, the authority may require the licensee to pay a fee towards the reasonable expenses of that investigation, examination or test.
  - (7) If a licensee fails to comply with a requirement to pay a fee charged under subsection (2)(a) or (b), the licensing authority may by notice vary, suspend or revoke the licence.
  - (8) The suspension of a licence under subsection (7) continues in effect until the fee is paid (but this is subject to any provision made under section 108(3)(b) in relation to notices under that subsection).
  - (9) If a licensee who has applied for a variation, suspension, revocation or transfer of a licence under section 72 fails to comply with a requirement to pay a fee charged under this section in connection with that application, the licensing authority may—
    - (a) refuse to proceed with the application, or
    - (b) refuse to proceed with it until the failure is remedied.”
- (2) Mae'r diwygiad a wneir gan is-adran (1) yn cael effaith mewn perthynas â thrwyddedau morol pa bryd bynnag y'u rhoddir.

Gwybodaeth Cychwyn

- I83** A. 77 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(c\)](#)
- I84** A. 77 mewn grym ar 24.2.2017 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2017/152](#), [ergl. 2\(a\)](#)
- I85** A. 77 mewn grym ar 1.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2017/504](#), [ergl. 2](#)

78 Darpariaeth bellach ynghylch talu ffioedd

Yn Neddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009, ar ôl adran 107 mewnosoder—

“107A Deposits on account of fees payable to the Welsh Ministers

- (1) This section applies where the Welsh Ministers are the appropriate licensing authority.
- (2) Where a person is required to pay a fee to the licensing authority under this Part, the licensing authority may require the person to pay a deposit on account of the fee.
- (3) The amount that a person may be required to pay under subsection (2) is to be determined by or in accordance with regulations made by the licensing authority.
- (4) If a licensee fails to comply with a requirement to pay a deposit charged under subsection (2) on account of a fee charged under section 72A(2)(a) or (b), the licensing authority may by notice vary, suspend or revoke the licence.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (5) The suspension of a licence under subsection (4) continues in effect until the deposit is paid (but this is subject to any provision made under section 108(3)(b) in relation to notices under that subsection).
- (6) If a person who has applied for a licence under section 67 or for a variation, suspension, revocation or transfer of a licence under section 72 fails to comply with a requirement to pay a deposit charged under subsection (2) in connection with that application, the licensing authority may—
  - (a) refuse to proceed with the application, or
  - (b) refuse to proceed with it until the failure is remedied.

107B Supplementary provision about fees payable to the Welsh Ministers

- (1) This section applies where the Welsh Ministers are the appropriate licensing authority.
- (2) When making provision under section 67(2) or 72A(4) about fees payable in respect of a type of application to the licensing authority or in respect of an activity of the licensing authority, the licensing authority must decide what provision to make by reference to the expected costs of dealing with that type of application or of carrying out that activity.
- (3) The licensing authority may require a fee charged by it under this Part to be payable in advance of the activity to which the fee relates being carried out.
- (4) The licensing authority may waive or reduce a fee.
- (5) The licensing authority may by regulations make provision about how and when a fee or deposit charged by it under this Part is to be paid.
- (6) A fee or deposit charged under this Part may be recovered by the licensing authority as a civil debt (in addition to any other action that may be taken by the licensing authority)."

Gwybodaeth Cychwyn

- I86** A. 78 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(c)**
I87 A. 78 mewn grym ar 24.2.2017 at ddibenion penodedig gan O.S. 2017/152, **ergl. 2(b)**
I88 A. 78 mewn grym ar 1.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2017/504, **ergl. 2**

79 Apelio yn erbyn amrywio etc. drwydded forol am beidio â thalu ffi neu flaendal

Yn adran 108 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (apelau yn erbyn hysbysiadau), ar ôl is-adran (2) mewnosoder—

“(2A) The Welsh Ministers must by regulations make provision for any person to whom a notice is issued under section 72A(7) or 107A(4) to appeal against that notice.”

Gwybodaeth Cychwyn

- I89** A. 79 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(c)**
I90 A. 79 mewn grym ar 24.2.2017 at ddibenion penodedig gan O.S. 2017/152, **ergl. 2(c)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

I91 A. 79 mewn grym ar 1.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2017/504](#), [ergl. 2](#)

80 Eithriadau rhag pŵer i ddirprwyo swyddogaethau awdurdod trwyddedu

Yn adran 98(6) o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (swyddogaethau a eithrir rhag pŵer i ddirprwyo)—

- (a) ar ôl paragraff (c) mewnosoder—
  - “(ca) section 72A(4) (making regulations regarding fees for monitoring, variation etc of licences for which the Welsh Ministers are the licensing authority);”;
- (b) ar ôl paragraff (h) mewnosoder—
  - “(ha) section 107A(3) (making regulations regarding deposits payable on account of fees where the Welsh Ministers are the licensing authority);
  - (hb) section 107B(5) (making regulations regarding payment of fees and deposits where the Welsh Ministers are the licensing authority);”.

Gwybodaeth Cychwyn

I92 A. 80 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(c\)](#)

I93 A. 80 mewn grym ar 1.4.2017 gan [O.S. 2017/504](#), [ergl. 2](#)

RHAN 7

AMRYWIOL

Pwyllgor Llifogydd ac Erydu Arfordirol

81 Sefydlu Pwyllgor Llifogydd ac Erydu Arfordirol

- (1) Yn [Neddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010](#) (p. 29), cyn adran 27 (a'r croesbennawd italig o'i blaen) mewnosoder—

“4A. Flood and Coastal Erosion Committee for Wales

26B Establishment and functions

- (1) There is established a committee to be known as the Flood and Coastal Erosion Committee or Pwyllgor Llifogydd ac Erydu Arfordirol.
- (2) The purpose of the Committee is to advise the Welsh Ministers on matters relating to flood and coastal erosion risk management.
- (3) The Welsh Ministers may by regulations confer or impose additional functions on the Committee for any purpose connected with flood or coastal erosion risk management in Wales.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

26C Constitution

- (1) The Welsh Ministers may by regulations make provision about the membership of the Flood and Coastal Erosion Committee, including—
  - (a) the number of members,
  - (b) conditions of eligibility for appointment, and
  - (c) the method of selection and appointment of members (including who is to appoint them).
- (2) The Welsh Ministers may by regulations make provision about the proceedings of the Committee, including—
  - (a) quorum, and
  - (b) the nature and extent of a majority required for specified purposes.

26D Payments relating to members

- (1) The Welsh Ministers may by regulations make provision for the payment to or in respect of persons who chair or have chaired the Flood and Coastal Erosion Committee of—
    - (a) remuneration;
    - (b) allowances;
    - (c) sums by way of or in respect of pension;
    - (d) compensation for loss of office.
  - (2) The Welsh Ministers may by regulations make provision for the payment of allowances to members of the Committee.
  - (3) Regulations under this section—
    - (a) must specify who is to make any payment for which the regulations make provision;
    - (b) may make provision about the circumstances in which a payment is to be made;
    - (c) may determine, or provide for the determination of, the amount or maximum amount of a payment.”
- (2) Mae'r Pwyllgor Llifogydd ac Arfordirol Rhanbarthol a sefydlwyd o dan adran 22(1) (c) o Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010 wedi ei ddi-ddymu.
- (3) Mae Rhan 4 o Atodlen 2 yn darparu ar gyfer mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiaid sy'n ymwneud â'r adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I94 A. 81 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(3)(d)**

I95 A. 81 mewn grym ar 14.7.2017 gan **O.S. 2017/714, ergl. 2**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys
eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae
newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)*

Draenio tir

82 Diddymu gofynion i gyhoeddi mewn papurau newydd lleol etc.

(1) Yn [Neddf Draenio Tir 1991 \(p. 59\)](#), hepgorer—

- adran 2(2A);
- adran 3(4A);
- adran 38(6A);
- adran 39(5A);
- adran 48(3A);
- adran 58(3A);
- paragraff 1(1A) o Atodlen 5.

(2) Yn Atodlen 9 i [Ddeddf Dŵr 2014 \(p. 21\)](#), hepgorer paragraffau 2(3), 3(3), 4(3), 5(3), 6(3), 7(3) ac 8(3).

Gwybodaeth Cychwyn

196 A. 82 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(d\)](#)

PROSPECTIVE

83 Priso tir anamaethyddol er mwyn dosrannu costau draenio

(1) Mae [Deddf Draenio Tir 1991 \(p. 59\)](#) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn adran 37 (dosrannu costau byrddau draenio mewnol)—

- (a) yn is-adran (5), ar ôl “this section” mewnosoder “as it applies in relation to England,”;
- (b) ar ôl is-adran (5) mewnosoder—

“(5A) For the purposes of this section as it applies in relation to Wales, the value of other land in an internal drainage district is to be determined in accordance with regulations made by the Welsh Ministers.

(5B) The regulations may, among other things, make provision—

- (a) about methods to be applied, or factors to be taken into account, in determining the value of land;
- (b) for the value of land to be determined on the basis of estimates, assumptions or averages;
- (c) for the value of land to be determined for the purposes of this section by reference to the value shown for the time being in a list or register prepared for the purposes of another enactment;
- (d) for determining the value of land which is only partly within the internal drainage district in question.

(5C) The regulations may—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) make different provision for different cases, including different provision in relation to different circumstances or descriptions of land;
- (b) make such incidental, supplementary, consequential, transitional or saving provision as the Welsh Ministers consider appropriate.

(5D) Regulations may not be made under subsection (5A) unless a draft of the instrument containing the regulations has been laid before, and approved by a resolution of, the National Assembly for Wales.”

(3) Yn adran 65(2) (rheoliadau), ar ôl “Subject to” mewnosoder “section 37 (5D) and”.

Gwybodaeth Cychwyn

I97 A. 83 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 88\(3\)\(e\)](#)

84 Pŵer i wneud darpariaeth ar gyfer apelau yn erbyn ardollau arbennig

(1) Mae [Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 \(p. 41\)](#) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn adran 75 (ardollau arbennig), ar ôl is-adran (7) mewnosoder—

“(7A) Regulations made by the Welsh Ministers may include provision for appeals to be made to the Welsh Ministers from special levies issued to meet expenses incurred in the exercise of functions relating to land drainage.”

(3) Yn adran 138 (adolygiad barnwrol)—

- (a) yn is-adran (2)(f), ar ôl “above” mewnosoder “(subject to subsection (4))”;
- (b) ar ôl is-adran (3) mewnosoder—

“(4) Subsection (1) does not affect appeals made by virtue of provision made in regulations under section 75(7A)”.

(4) Yn adran 143 (gorchmynion a rheoliadau)—

- (a) yn is-adran (3), ar ôl “Parliament” mewnosoder “or, in the case of an order or regulations made by the Welsh Ministers, of the National Assembly for Wales”;
- (b) hepgorer is-adran (4A).

(5) Yn Atodlen 7 i [Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 \(p. 26\)](#), hepgorer paragraff 24(4).

Gwybodaeth Cychwyn

I98 A. 84 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(e\)](#)

85 Pŵer mynediad: cydymffurfio â gorchymyn i lanhau ffosydd etc.

(1) Yn adran 29 o [Ddeddf Draenio Tir 1991 \(p. 59\)](#) (effeithiau gorchmynion sy'n ei gwneud yn ofynnol glanhau ffosydd etc.), ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

“(1A) Where, in the case of an order made under section 28 by the Agricultural Land Tribunal in relation to land in Wales, the Welsh Ministers, at any time after the end of three months or such longer period as may be specified in the order, have reasonable grounds for believing that any work specified in the order has not been carried out—

(a) the Welsh Ministers, or

(b) any person authorised by them, either generally or in a particular case, may, in order to ascertain whether the work has been carried out, enter any land which it is necessary to enter for that purpose.”

(2) Mae'r diwygiad a wneir gan is-adran (1) yn cael effaith mewn perthynas â gorchmynion pa bryd bynnag y'u gwnaed.

Gwybodaeth Cychwyn

I99 A. 85 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(f\)](#)

Is-ddeddfau

86 Is-ddeddfau a wneir gan Gorff Adnoddau Naturiol Cymru

Mae Rhan 5 o Atodlen 2 yn cynnwys diwygiadau sy'n ymwneud ag is-ddeddfau a wneir gan Gorff Adnoddau Naturiol Cymru.

Gwybodaeth Cychwyn

I100 A. 86 mewn grym ar 21.5.2016, gweler [a. 88\(2\)\(g\)](#)

RHAN 8

CYFFREDINOL

87 Dehongli

Yn y Ddeddf hon—

mae i “Cymru” yr ystyr a roddir i “Wales” gan adran 158 o [Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 \(p. 32\)](#);

ystyr “deddfiad” (“*enactment*”) yw deddfiad a gynhwysir yn unrhyw un o'r canlynol (pa bryd bynnag y'i deddfir neu y'i gwneir)—

(a) Deddf Seneddol;

(b) Mesur neu Ddeddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

(c) is-ddeddfwriaeth o fewn ystyr [Deddf Dehongli 1978 \(p. 30\)](#) (gan gynnwys is-ddeddfwriaeth a wneir o dan Ddeddf Seneddol neu Fesur neu Ddeddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I101 A. 87 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(1)**

88 Dod i rym

- (1) Mae'r Rhan hon yn dod i rym ar y diwrnod y caiff y Ddeddf hon y Cydsyniad Brenhinol.
- (2) Daw'r darpariaethau a ganlyn i rym ar ddiwedd y cyfnod o ddau fis sy'n dechrau â'r diwrnod y caiff y Ddeddf hon y Cydsyniad Brenhinol—
  - (a) Rhan 1 (rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol);
  - (b) Rhan 2 (newid yn yr hinsawdd);
  - (c) Rhan 5 (pysgodfeydd ar gyfer pysgod cregyn);
  - (d) adran 82 (diddymu gofynion i gyhoeddi);
  - (e) adran 84 (apelau yn erbyn ardollau draenio arbennig);
  - (f) adran 85 (pŵer mynediad);
  - (g) adran 86 (is-ddeddfau).
- (3) Daw'r darpariaethau a ganlyn i rym ar ddiwrnod a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir drwy offeryn statudol—
  - (a) Rhan 3 (codi taliadau am fagiau siopa);
  - (b) Rhan 4 (casglu a gwaredu gwastraff);
  - (c) Rhan 6 (trwyddedu morol);
  - (d) adran 81 (pwyllgor llifogydd ac erydu arfordirol);
  - (e) adran 83 (prisio tir anamaethyddol).
- (4) Caiff gorchymyn o dan is-adran (3)—
  - (a) pennu dyddiau gwahanol at ddibenion gwahanol;
  - (b) gwneud y ddarpariaeth drosiannol neu'r ddarpariaeth arbed honno mewn cysylltiad â dod i rym ddarpariaeth o fewn y Ddeddf hon y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol.

Gwybodaeth Cychwyn

I102 A. 88 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(1)**

89 Enw byr

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016.

Gwybodaeth Cychwyn

I103 A. 89 mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 88(1)**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Act yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 11 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.